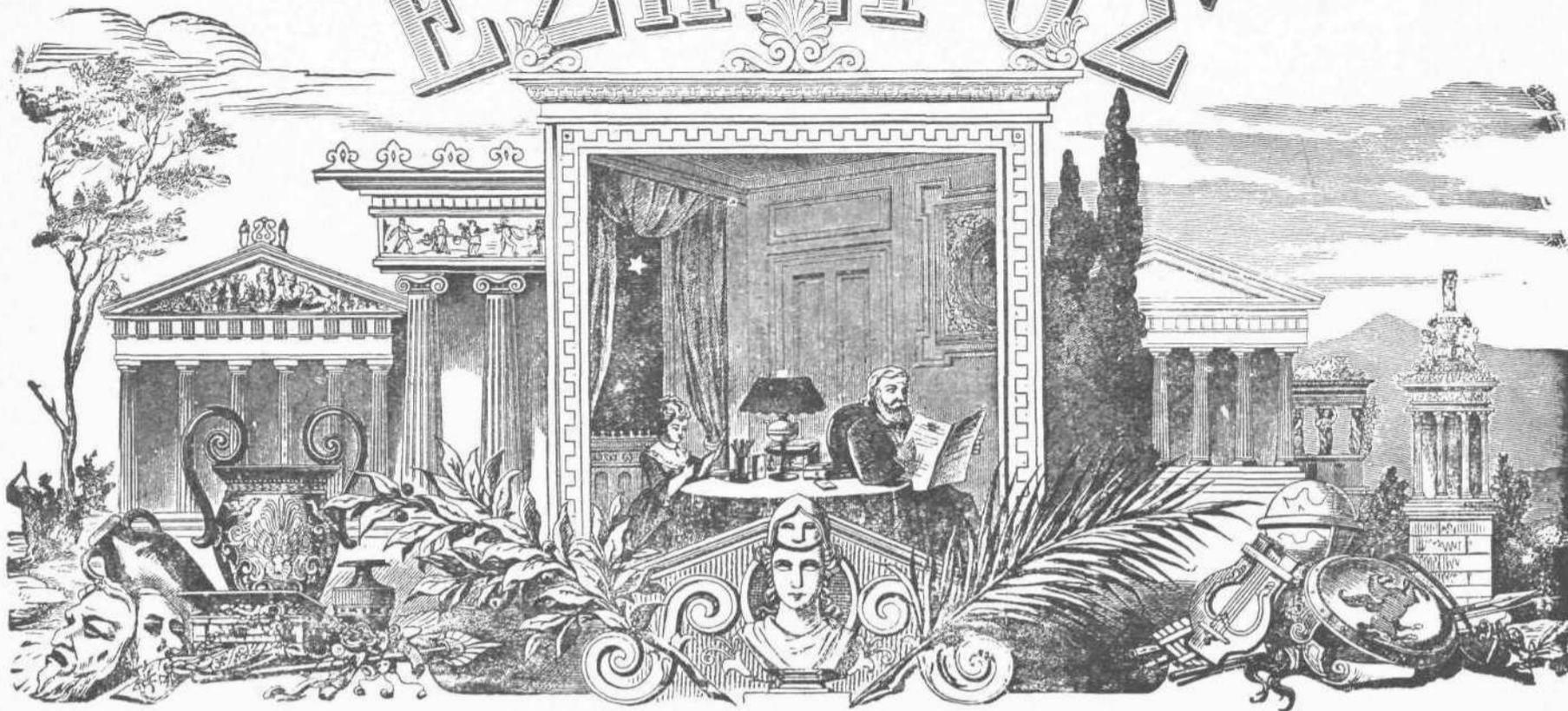

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Η'.

Ἐκδίδεται
τῆ 1/13 καὶ 15/27
ἑκάστου μηνός

Ἐν Ἀθήναις τῆ 1/13 Αὐγούστου 1889

Τιμὴ ἑτησία προκληρ. δρ. 40
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ
πραγ. γουαῖ 40

ΑΡ. 183

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπιπέδιον ἐκ τοῦ βίου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου τοῦ 15^{του}. — Ἀλέξ. Καβαγιάνης γάλλος ζωγράφος. — Διήγησις. — Γνώμαι Συγγραφέων. — Ὁμι οχολῆς.

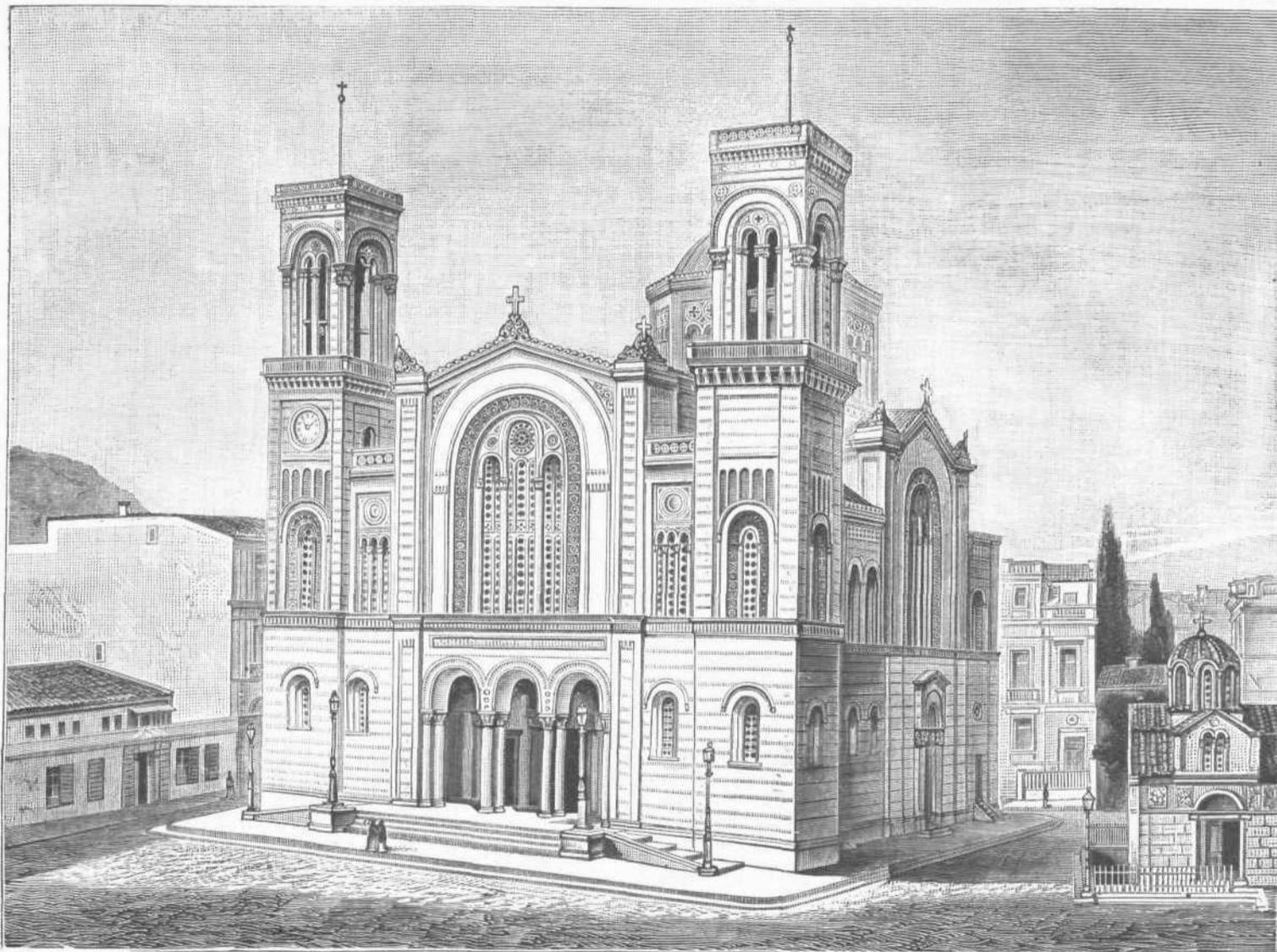
Ἐπιπέδιον ἐκ τοῦ βίου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου τοῦ 15^{του}. — Ἀλέξ. Καβαγιάνης γάλλος ζωγράφος. — Διήγησις. — Γνώμαι Συγγραφέων. — Ὁμι οχολῆς.

Ἐπιπέδιον ἐκ τοῦ βίου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου τοῦ 15^{του}. — Ἀλέξ. Καβαγιάνης γάλλος ζωγράφος. — Διήγησις. — Γνώμαι Συγγραφέων. — Ὁμι οχολῆς.

Ἐπιπέδιον ἐκ τοῦ βίου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου τοῦ 15^{του}. — Ἀλέξ. Καβαγιάνης γάλλος ζωγράφος. — Διήγησις. — Γνώμαι Συγγραφέων. — Ὁμι οχολῆς.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἐπιπέδιον ἐκ τοῦ βίου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου τοῦ 15^{του}. — Ἀλέξ. Καβαγιάνης γάλλος ζωγράφος. — Διήγησις. — Γνώμαι Συγγραφέων. — Ὁμι οχολῆς.

Ἐπιπέδιον ἐκ τοῦ βίου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου τοῦ 15^{του}.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

(μετὰ εἰκόνας)

Ἐν τῶν περικαλλεστέρων κτιρίων τῆς πρωτεύουσας ἡμῶν εἶναι ὁ ἐπὶ τῆς μνήμῃ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τιμώμενος ναὸς τῆς Μητροπόλεως, κείμενος ἐν μέσῃς Ἀθηνῶν ἐν θέσει οὐχὶ τοσοῦτον ἐπιφανεί, ἀλλ' ἐν τοσοῦτῳ ἀρκούντως εὐρυχωρῶ, ἀφ' οὗ μάλιστα διαρρυθμισθῆ ἐπὶ τὸ καλλιτεχνικώτερον ἢ πλατεῖα, ἐν ᾧ κείται ὁ ναός.

Τὰ θεμέλια τοῦ προεξάρχοντος τῶν Ἀθηνῶν ναοῦ ἐτέθησαν πρὸ 50 ἐτῶν, ὑπουχομένου τοῦ Ἰακώβου Ρίζου τοῦ Νερούλου ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ βασιλέως Ὀθωνος. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἡ οἰκοδομὴ ἀνεστάλη δι' ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων χρημάτων· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ συστάσα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, μετὰ σπουδῆς καὶ δραστηριῶς προεβή εἰς συλλογὴν ἐργασιῶν, καὶ οὕτω κατορθώθη νὰ συντελεσθῆ τὸ ἱερὸν τοῦτο οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον διατρέπει ὡς ἀληθὲς κόσμημα τῶν νεωτέρων Ἀθηνῶν, διότι καὶ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ εἶναι ἐπιβάλλον καὶ ἄξιον μητροπολιτικοῦ ναοῦ, καὶ τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ μετὰ πολλῆς φιλοκαλίας διακοσμημένον. Ὁ ρυθμὸς αὐτοῦ δὲν εἶναι οὔτε καθαρῶς βυζαντινὸς οὔτε τῶν χρόνων τῆς ἀνεγενήσεως· μετὰ ὅμως καὶ τῶν δύο ρυθμῶν, καὶ οὕτως ἀποτελεῖ σύνολον ἀρκούντως τέρπον τὸ βλέμμα. Πολλὰ ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφθησαν κατὰ τῆς ἀκουστικῆς τοῦ ναοῦ, καὶ πρὶν γινῆαι ὑπὸ ἀκουστικῆν ἐποψίν ἢ οἰκοδομῆν δὲν εἶναι κατ' ὅλα ἐπιτυχῆς, ὀφείλομεν ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὸ σῆμα τοῦτο ἐπικρίτεται εἰς τὰς πλείστας τῶν θολωτῶν ἐκκλησιῶν, διότι οἱ πολλοὶ θόλοι καλύπτουσι τὴν φωνήν, ἥτις μετατρέπεται ἐνίοτε εἰς χαμηφιδίαν. Ἰσως διὰ προσθήκης βαρῶν παραπετασμάτων ἢ δι' ἄλλου τινὸς μέσου, ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῆ βελτιώσις τις εἰς τὴν ἀκουστικὴν.

Ἐν τῷ ναῷ τούτῳ τελοῦνται αἱ μεγαλειότεραι θρησκευτικαὶ τελεταὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς βασιλικῆς Αὐλῆς· ἐν αὐτῷ ψάλλονται καὶ αἱ νεκρώσιμοι ἀκολουθίαι τῶν ἐπισήμων νεκρῶν, καὶ ὁ ναὸς πληρούμενος κόσμου ἔχει ὄψιν τὰ μάλιστα ἐπιβάλλουσαν καὶ μεγαλοπρεπεῖν, ἂν καὶ αἱ διαστάσεις αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰς διαστάσεις τῶν πρωτεύοντων καθεδρικών ναῶν τῆς Εὐρώπης. Ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὅτι πρὸ ὀλίγων μόνων ἐτῶν ἡ πρωτεύουσα ἡμῶν ὑπέσχθη ν' ἀποκτήσῃ μητροπολιτικὸν ναὸν ἄξιον πρωτεύουσας, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐτελέσθησαν τοσαῦτα ἐπίσημα ἰθνηκί τελεταί, δέον νὰ θεωρησωμεν τὸν ἱερὸν τοῦτον. Νὰν καὶ ὑπὸ ἱστορικῆν ἐποψίν περιφανῆ.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὁ Σαλμωνεύς ἔκτισε χαλκίνην γέφυραν καὶ ἔτεσεν ἐπ' αὐτῆς σείων δξδας, ὅπως μνηθῆ τὸν κεραυτὸν καὶ τὰς ἀστραπάς τοῦ Διὸς. Ὁ Καῖσαρ ἐφόρει διαρκῶς ἐπὶ τῆς

ΠΕΡΙ ΜΑΤΑΙΟΔΟΣΙΑΣ

Ἡ ὑπερηφάνεια εἶναι πολλὰκις τὸ πάθος μεγάλῃς καὶ γενναίας ψυχῆς, ἥτις αἰσθάνεται τὴν ἰσχύν της, ἢ ματαιοδοξία ὅμως εἶναι ἡ τέρψις μικρῆς καὶ εὐτελοῦς ψυχῆς, ἥτις δίδει σημασίαν εἰς πράγματα μικροπρεπεῖ, τὰ ὅποια ἐλαχίστην ἢ οὐδεμίαν ἔχουσι σημασίαν. Ὁ ὑπερήφανος εἶναι σιωπηλός, ζηρός, καὶ ἀδιαφορεῖ περὶ τῆς γνώμης καὶ τῆς κρίσεως τῶν ἄλλων· ὁ δὲ ματαιόδοξος θέλει ν' ἀρέσῃ εἰς ὅλους καὶ εἶναι ὡς ἐκ τούτου εὐκόλος, εὐπροσάρητος καὶ εὐλύγιτος. Ἐνίοτε ὑπερηφάνεια καὶ ματαιοδοξία εἶναι ἴσως μίαναι ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ προσώπῳ· ἀλλ' ὅμως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ ματαιόδοξος ἐννοεῖ τὴν ἀδυναμίαν του, ὥστε δὲν εἶναι ὑπερήφανος, καὶ ὁ ὑπερήφανος εἶναι ἐνίοτε τοσοῦτον ὑπερήφανος, ὥστε δὲν δύναται νὰ ἦναι καὶ ματαιόδοξος. Ἀλλ' ὁ ματαιόδοξος, ὁ κομπάζων ὡς ὑπερήφανος, εἶναι γελοῖος.

Ἡ ματαιοδοξία εἶναι κενόν τι, εἶναι ὡς ὠν ἄνευ κροκοῦ, ὡς κάρου ἄνευ τοῦ ἀμυγδαλοῦ, ὡς βουτίν ἄνευ οἴνου. Ὅ,τι σερεῖται βλάσας, ἀληθείας, διαρκείας καὶ ἀρεταίας, εἶναι ἠθικῶς ματαιόδοξον, καὶ πάντα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἶναι μάταια. Ἀλλ' ἡ ἀρετὴ δὲν θὰ ἰσχυρῶσαι τοσοῦτοι, εἰν δὲν συνεδέετο μετὰ τῆς ματαιοδοξίας. Θὰ εἴχομεν τοσαῦτα φιλάνθρωπα καὶ εὐεργετικὰ ἰδρύματα, εἰν ἡ ματαιοδοξία δὲν ὑπεβόηθαι αὐτὰ; Μήπως ὁ νομικὸς γράφει χάριν μόνον τοῦ δικαίου; Μήπως ὁ ἰατρός θεραπευεῖ χάριν μόνον τῆς ἀνθρωπότητος; Ἀρκεῖ νὰ ἐκτελεθῆ ὁ ἀγαθὸς σκοπός, καὶ ἄς συγχωρηθῶμεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν ἀδυναμίαν τῆς ματαιοδοξίας.

Ἡ ματαιοδοξία εἶναι ὁ ἀκόμωτος, ἐφ' οὗ ναυαγοῦσιν οἱ πλείστοι τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, διότι οὐδὲν εὐκολώτερον αὐτῆς ἐνθαρρύνει τὴν κολακείαν. Πολλὰκις ὀλιγόστιχον ποῦμα ἐμποεῖ μεγάλῃν ἐντύπωσιν εἰς ἡγέμονα, ἢ εἰς ματαίαν Κυρίαν, ἥτις κολακεῖται μόνον ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι δύναται νὰ ὑμνηθῆ ὑπὸ ποιητοῦ. Διὸ βλέπομεν ὅτι οἱ ποιηταὶ εἶναι πάντοτε ἀγαπητοὶ καὶ ἀρεστοὶ εἰς τὰς Κυρίας, διότι ἡ ματαιοδοξία εἶναι εὐγνωμονεσττέρα τῆς ὑπερηφανείας.

Πέρσης ποιητῆς εἶπε: «Τέσσαρα πράγματα ἐν τῷ κόσμῳ δὲν πρέπει νὰ μᾶς κολακεύωσιν· ἡ οἰκίότης τῶν ἡγεμόνων, ἡ θωπεΐα τῶν γυναικῶν, τὸ μειδιάμα τῷ ἐχθροῦ καὶ ἡ θερμότης τοῦ χειμῶνος, διότι καὶ τὰ τέσσαρα ταῦτα δὲν ἔχουσι διάρκεια». Ἀλλ' ἡ ματαιοδοξία δέχεται ὅλα τοῖς μετρητοῖς, διότι εἶναι κόλαξ ἑαυτῆς. Ἡ ματαιοδοξία τοῦ νὰ ἦναι πολυτελέστερα ἐνδεδυμένος τῶν συμμαθητῶν του, παραινέσει τὸν Cartouche εἰς τὰς πρώτας κλοπὰς τῶν βαθμηδὸν μὲ τὴν ἡλικίαν ἠῤῥῆσε καὶ ἡ μανία του αὐτῆ, τέλος ἰγένετο ὁ Cartouche ὁ ἰπιφὸς καὶ δόλιος ἀρχηγὸς ληστρικῆς συμμορίας, καὶ ἰτελείωσε τὸν βίον του ἐπὶ τοῦ αἵματῶν ἰκρίματος. Τὸ ὄνομα του κατέστη παροιμιώδης καὶ ἀνάστων.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὁ Σαλμωνεύς ἔκτισε χαλκίνην γέφυραν καὶ ἔτεσεν ἐπ' αὐτῆς σείων δξδας, ὅπως μνηθῆ τὸν κεραυτὸν καὶ τὰς ἀστραπάς τοῦ Διὸς. Ὁ Καῖσαρ ἐφόρει διαρκῶς ἐπὶ τῆς

κεφαλῆς του τὸν ἐκ δάφνης στέφανον, ὅπως καλύψῃ τὴν φαλάκραν του. Εἰς τῶν ματαιοδοξῶν ἀνδρῶν ἦτο ὁ Ἰάπας Πίος ὁ Σ', Γνωρίζων ὅτι εἰ αὐτὸς ἠρέσκετο ν' ἀκούῃ τὰς Ῥωμαίας ἀναφωνούσας κατὰ τὴν διάβασιν του· «Πόσον εἶναι ὠραῖος! Εἶναι τόσον ὠραῖος, ὅσον καὶ ἄγιος». Ἐπὶ ὅλων τῶν μνημείων τὰ ὅποια ἀνήγειρον, ἔθετε τὸ στέμμα του καὶ τὸ ὄνομα του μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «Τῆ μεγαλοδοξίας Πίου τοῦ Σ'», καὶ ἡ ματαιοδοξία του αὐτῆ ἐπεβάρυνε κατ' ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παπικοῦ κράτους δι' ἱκανῶν χρηματικῶν ποσῶν.

Εἰς ἄκρον ματαιόδοξος ἦτο καὶ ὁ Ποτέμκιν, ὁ πανίσχυρος σύμβουλος τῆς μεγάλης Αἰκατερίνης. Ὁ ἀνὴρ οὗτος, οὗ τὸ ὄνειρον ἦτο νὰ γίνῃ ἡγεμὸν τῆς Μολδοβλαχίας καὶ τῆς Βεσσαραβίας, ἀπέθανεν ἐν ὑπαίθρῳ ὑπὸ δένδρον. Ἐχων ὅλα σχεδὸν τὰ παρασημὰ τῆς Εὐρώπης, ἐπιβόμει νὰ λάβῃ καὶ τὸ χρυσοῦν δέρας, τὸ παράσημον τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τὸ τῆς Περικλυμένης· ἀλλὰ τὰ τρία ταῦτα δὲν ἔλαβεν. Ἡ μισία τοῦ περικοσμεῖσθαι δι' ὅλων τῶν παρασημῶν ἐπέφερε τὸν θάνατον τοῦ Νέλσονος τοῦ νικητοῦ ἐν Τραφάλαρ. Ἡ ἐθνηκὴ σφαῖρα διηλυθῆναι εὐτόχως κατὰ τοῦ ἐπὶ τῆς γερύρας τοῦ πλοίου κυβερνήτου, ὅστις διεκρίνον εὐκόλως ἐκ τῶν ἀπαστραπτόντων ἐπὶ τοῦ στήθους του παρασημῶν καὶ τῶν πολυχρῶν τακτικῶν. Ἡ ἐφεύρεσις τῶν παρασημῶν εἶναι διὰ ματαίους ἄνδρας, ὅ,τι εἶναι αἱ μεταξωταὶ τακτικαὶ διὰ τὰς γυναικῆς. Τὸ ἄριστον πάντων τῶν παρασημῶν εἶναι ἀναρρισητήτως «Νοῦς ὑγιῆς ἐν σώματι ὑγιῆς».

Ὁ ἀνθρώπος εἶναι ἀπανταχοῦ ὁ αὐτός. Ὅπως οἱ Ῥωμαῖοι στρατηγοὶ ἐξετέλουν μεγάλη ἔργα ἐπὶ τῇ ἐλπίδι θριαμβευτικῆς ἐν Ῥώμῃ εἰσόδου, οὕτω καὶ σήμερον πολλὰ γίνονται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ ἐνὸς παρασημοῦ, ἐνὸς ἀστέρους ἐπὶ τοῦ στήθους ἢ ἐνὸς τίτλου (ἐν ταῖς χώραις ἐν αἷς οἱ τίτλοι ἔχουσι πέρασιν). Καθηγυτῆς τις ἐκ τῶν δοκιμωτέρων ἐφόρει τὸ παράσημον καὶ ἐπὶ τοῦ κοιτωπιῶτος του. Ὁ Γερμανὸς συγγραφεὺς Thümmel ὀνομάζει τὰ παρασημὰ «τὸν εὐγενῆ χλευασμὸν τῶν ἰσχυρῶν». Οὕτως ἐσκέπτετο φαίνεται καὶ Ἀγγίλος τις, ὅστις ἀναχωρῶν ἐν Ῥώμῃς ἀπένευεν εἰς ὅλους τοὺς γνωρίμους του τὸ παπικὸν παράσημον τοῦ Πτεριστήρος—πρὸς 6 φ' ὠρία ἕκαστον. Ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας Φρειδερίκος Γουλιέλμος ὁ Α' ἐπόθει μικρὰ παρασημὰ καὶ ἰσημίον ἐκάστοτε ἐν τῷ ἡμερολόγιῳ του «Καὶ σήμερον πάλιν συνελάβαμεν ἕνα λαγῶν».

Τὰ παρασημὰ, ἰδρύματα μοναχῶν καὶ ἱπποτῶν ἐν ἀρχῇ, ἦσαν σύλλογοι δραστηρίων ἀνδρῶν πρὸς σκοποὺς πατριωτικούς· διὸ καὶ ἐπιβάλλον ὑποχρεώσεις. Κατόπιν ὅμως ἐχρησίμευον μᾶλλον πρὸς διακόσμησιν ἡγεμονικῶν αὐλῶν, πρὸς διάκρισιν τίτλων καὶ τιμῶν, καὶ πρὸς ἀντιμισθίαν ὑπηρεσιῶν, κόπων καὶ ἀνδραγαθημάτων· ἀλλὰ μεγάλη ἐγένετο κατάρχησις εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν παρασημῶν, ἰδίως κατὰ τὸν ἡμέτερον αἰῶνα. Ὁ στρατηγὸς τοῦ Ναπολέοντος Moreau ἠρήθη τὸ ἀπονεμηθῆν αὐτῷ ἀνάστων παρασημῶν τῆς λεγώνας τῆς Τιμῆς, εἰπὼν· «Ἀπὸ δέκα ἤδη ἐτῶν, διοικήσας τὸσας λεγώνας ἐν τῷ πολέμῳ, φέρω αὐτὸ».

Ἵπουργός τὰ μάλιστα ματαιόδοξος ἦτο ὁ κό-

μης Βρούλ, ὁ διευθύνων ἐπὶ ἔτη πολλὰ τὰς τύχας τοῦ μικροῦ βασιλείου τῆς Σαξωνίας. Ὁ κόμης Βρούλ εἶχε διακοσίους ὑπηρετας, ἰθαπάντα πλέον τοῦ ἑκατομυρίου κατ' ἔτος, διὸ καὶ εἶχε μεγάλτην ἀλὴν ἢ ὁ βασιλεὺς του· αἱ στολαὶ αὐτοῦ ἐπλήρουν δύο παμμεγέθεις αἰθούσας, καὶ δι' ἐκάστην στολὴν εἶχεν ἰδιαιτέρον ὠρολόγιον, ἰδιαιτέρον ζῆφο καὶ ἰδιαιτέραν ταμβακοθήκην. Αἱ στολαὶ ὅλαι ἦσαν σημεϊομείναι ἐν μικρογραφίᾳ ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ, τὸ ὅποιον τῷ καθυπεβάλλιτο κατ' ἐκάστην πρωίαν ὅπως ἐκλέξῃ τὴν στολὴν τῆς ἡμέρας. Οἱ Πρώσοι κυριεύσαντες τὴν Δρέσδην εὗρον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ματαιόδοξου τούτου ὑπουργοῦ δύο χιλιῶδες ζευγῶν ὑποδημάτων, χίλια πεντακόσια ζεύγη ἐμβάδων, χίλις πεντακοσίας φρενάκας καὶ ὀκτακοσίους κωτανισκούς. Ὁ μέγας Φρειδερίκος ἀποθανὼν ἀφῆκε μόνον τέσσαρας ἐπενδύτας, τέσσαρας περισκελιδας, ἕξ ζεύγη ὑποδημάτων, καὶ 16 ὑποκάμισα, τὰ ὅποια ὅμως εὗρίσκοντο εἰς τόσον ἀθλίαν κατάστασιν, ὥστε ὁ θαλαμηπόλος του ἠναγκασθῆν νὰ δώσῃ ἐν τῶν ὑποκαμισῶν του, ὅπως σθαυρωθῆ τὸ λειψανον τοῦ μεγάλου ἀνδρός. Τὰς στολὰς τοῦ κόμης Βρούλ ἐδίδικνον εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὴν Δρέσδην ξένους. Γάλλος τις, ἰδὼν αὐτάς εἶπε πρὸς τὸν ὄδηγόν αὐτοῦ· «Δεῖξάτέ μοι ἀρετάς καὶ ὄχι στολὰς».

Ὁ πριγκιπ Kaunitz, ὁ πρωθυπουργός καὶ σύμβουλος τῆς αυτοκρατορίας τῆς Αὐστρίας Μαρίας Θερεσίας, καὶ τοὶ μὴ ὄν ματαιόδοξος, εἶχεν ὅμως καὶ τὰς μικρὰς τοῦ ἀδυναμίας. Ἰππεῖων ἀθλητάτα ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο ἄριστος ἱππεύς. Ἡμέραν τινὰ ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας συναντήσας αὐτὸν ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, τῷ εἶπεν· «Ἡ μίστερα ἐξοχότης εἶναι ὁ καλλίτερος ἱππεύς, ὃν ποτε εἶδον»· «Τὸ ἡξέρω» ἀπήντησεν ὁ Kaunitz μειδιῶν αὐταρέσκως. Ὁ εὐφυῆς οὗτος πολιτικὸς ἦτο ἀρελέστατος τοὺς τρόπους· πολλὰκις ἐπαρουσιάζετο εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐνώπιον τῆς αυτοκρατορίας μὲ τὴν ἱππευτικὴν του ἐνδυμασίαν καὶ μὲ τὸ μαστίγιον ἐν χερσίν. Εἰς τὸν Πάπαν ἐσφυγξέ φιλικῶς τὴν χεῖρα, ἦν ὁ ἅγιος πατὴρ τῷ εἶπεν πρὸς ἀπασμῶν. Τὸν αυτοκράτορα Ἰωσήφ τὸν Β' ἐδέχετο πολλὰκις ἐν τῇ κλίνῃ, καὶ εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ αυτοκράτορος, κατὰ τὴν ἐν Ὀλλανδίᾳ ἐστρατείαν, ὅταν ὁ αυτοκράτωρ τῷ ἐγραψεν εἰς Βιέννην· «Οἱ Ὀλλανδοὶ δὲν τομῶσι νὰ πυροβολήσωσιν· ἀπήντησεν. «Οἱ Ὀλλανδοὶ ἐπυροβολήσαν».

Ἐν τῇ ἀρχαιότητι πρότυπον τῆς ματαιοδοξίας εἶναι παρὰ μὲν τοῖς Ἑλλήσιν ὁ Ἀλιβιᾶδης, παρὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις ὁ Κικέρων, ὅστις ἠρέσκετο τὰ μάλιστα εἰς τὸν τίτλον ἱ μ π ε ρ ἄ τ ο ρ ο ς, ὃν ἀντεπειθετο ἕνεκα τῶν ἐν τῷ πολέμῳ νικῶν του, ἄς ὅμως ὤφειλεν εἰς τοὺς ἀρχηγούς τῶν ταγματῶν. Πολλὰκις γράφων πρὸς τὸν Καίσαρα μετεχειρίζετο τὴν ἐπιγραφὴν· «Τῷ αὐτοκράτωρι Καίσαρι ὁ αυτοκράτωρ Κικέρων».

Εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους ὁ δῆμιος τῆς Γαλλίας, Ῥοβεσπιέρρος, ἦτο εἰς ἄκρον ματαιόδοξος, καὶ ἠρέσκετο ἀναγιγνώσκων τὰ ἀγγλικά φύλλα, τὰ ὅποια αὐτὸν μὲν ὀνόμαζον τυράννον, τοὺς δὲ στρατιώτας τῆς μεγάλης Δημοκρατίας ὀπαδοὺς τοῦ Ῥοβεσπιέρρου. Τὴν ματαιοδοξίαν αὐτοῦ ἐκλήρονόμισεν ὁ μέγας Ναπολεὼν, ἰδίως ἀφ' οὗ ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον. Ἦδη ὡς πρῶτος ὑπάτος

εἶδειε τὴν ἀδυναμίαν του ταύτην. Ἡμέραν τινὰ, ὀφείλων νὰ πληρώσῃ ἐξωγυμῶμενον λογαριασμῶν, πενήτηκοντα εἰκοσάφραγκα, εἰς μίαν ξενοδόχον, ἔκαμε πικρὰς παραστάσεις καὶ εἶπεν ἀποτόμως εἰς αὐτήν. «Διόρθωσον τὸν λογαριασμὸν». Ἡ πονηρὰ γυνὴ ἀπήντησεν· «Ἀλλ' ὁ πρῶτον βασιλεὺς τόσα ἐπλήρωσεν, ὡσάκις ἤρχετο ἐνταῦθα». Τότε ὁ Ναπολεὼν στραφεὶς πρὸς τὸν ὑπαπιστήν του, εἶπε· «Δὸς εἰς τὸν ξενοδόχον ἑκατὸν εἰκοσάφραγκα».

Ματαιόδοξοι εἶναι καὶ πολλοὶ τῶν λογίων, οἵτινες κολακεύονται ὡσάκις ἀκούουσιν ἢ ἀναγιγνώσκουσιν ἱπνίους τῶν πολλὰκις λίαν μετρίων ἔργων τῶν Ὀλίγων τῶν λογίων ἔχουσι τὴν ἀρετὴν τοῦ Σοφιεῖρη, ὅστις λαθὼν παρὰ τοῦ Πάπα Κλήμεντος τοῦ θ' ὠραῖα ἐπιμανίκα ὡς δῶρον δι' ἐν συγγραμμά του, τῷ ἀπήντησεν ἐπιστρέφων τὸ δῶρον». Πάτερ ἄγιε, στέλλετε ἐπιμανίκα εἰς ἀνθρώπων, ὅστις δὲν ἔχει οὔτε ὑποκάμισον.

Ο ΚΟΛΟΣΣΟΣ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

ἱστορικὴ καὶ ἀρχαιολογικὴ μελέτη.

ΥΠΟ

M. ΜΑΛΛΙΑΡΑΚΗ

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Ἐξεργασμένος τις τῆς σημερινῆς πόλεως τῆς Ῥόδου διὰ τῶν ἀγούσων εἰς τὴν κρηπίδα τοῦ μεγάλου λιμένος πυλῶν τοῦ τείχους τῶν ἱπποτῶν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ διελθὼν τὰ εἰς τὴν βῆσιν τοῦ τείχους τούτου συμπιεζόμενα κafenεία, βλέπει δύο πύργους τετραγώνους, ἐν οἷς ὑπάρχει ἀλλῆ ἐπιτετευχμένη. Οἱ πύργοι οὗτοι ἀπέχουσιν ἀλλήλων περὶ τὰ δεκαμέτρα, καὶ ἀπέτελουν τὰ χεῖλη τοῦ στόματος δεξαμενῆς ἢ ἐσωτερικοῦ λιμανίσκου συγκοινωνοῦντος μετὰ τοῦ μεγάλου ἢ πολεμικοῦ λιμένος. Ἡ δεξαμενὴ ἢ ὁ λιμὴν οὗτος ὁ ἐσωτερικὸς ἐχθώθη ὑπὸ Πέτρου τοῦ Δυσοσῶνος (Grand maître d' Aubusson) τῷ 1478. Ἐπὶ τῶν πύργων τούτων ἀνεγερθέντων ὑπὸ τῶν ἱπποτῶν ἐπὶ βάσεων ἀρχαίων ἱστατο κατὰ τὴν κοινὴν παραδεδομένην γνώμην ὁ Κολοσσὸς περιβάθην, κάτωθεν δὲ τῶν σκελῶν αὐτοῦ διήρχοντο τὰ πλοῖα τῶν Ῥοδίων. Οὕτω παριστᾷ τὸν Κολοσσὸν εἰκὼν τις ἐν τῷ συγγραμμάτι τοῦ Lacroix (Iles de la Grèce), ἔχουσα διεστηκότα τὰ σκέλη, παριστώσα τὸν Ἀπόλλωνα ἀκτίσιν ἐστεμμένον, καὶ τὴν μὲν δεξιὰν ἀνατείνοντα ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν καὶ κρατοῦσαν λύχνον ἢ φανὸν καίοντα, τὴν δὲ ἀριστερὰν ἐπιερρημένην ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μηροῦ, καὶ ἔχοντα ἐπ' ὤμων φαρέτραν. Κάτωθεν δὲ φαίνονται αἱ τριήρεις, ὧν οἱ ἱστίοι δὲν φθάνουν μέχρι τῆς κνήμης τοῦ ὑπερβῆν αὐτῶν αἰωρομένου γίγαντος.

Ἐὰν ὁ Κολοσσὸς ἱστατο περιβάθην, ὅπως κάτωθεν αὐτοῦ διέρχονται αἱ τριήρεις τῶν Ῥοδίων, δύναται νὰ ὑποτεθῆ εὐλόγως ὅτι ἐπὶ τῶν δύο τούτων πύργων ἐστήριξε τοὺς πόδας. Διότι οἱ πύργοι οὗτοι ἀπέχουσιν ἀλλήλων 10,50 μέτρα, τὰ δὲ σκέλη τοῦ ἀγάλματος ἔχοντα ὕψος 30,24 ἂν ἦτο ἐβδομηκοντάπηγος, ἢ 36,96 ἂν ἦτο ὄγδοη-

κοντάπηγος, δὲν ἠδύνατο ν' ἀνοιχθῶσι πλέον τῶν 11 ἢ 12 μέτρων. Ἀλλ' ἡ θέσις, ἐν ἣ, καὶ τὸ σχῆμα, κατ' ὅ ἱστατο ὁ Κολοσσὸς ἀμφισβητοῦνται. Οἱ μὲν διατείνονται εἰς ἱστατο μὲ σκέλη διεστηκότα κατὰ τὴν εἰσοδὸν λιμένος τινός, οἱ δὲ ἐπὶ μιᾶς καὶ μόνῃς βάσεως, εἴτε πρὸ τῆς εἰσόδου λιμένος εἴτε ἐπὶ τῆς κρηπίδος ἐν τῇ θέσει, ὅπου ἱστατο οἱ ἑκατὸν Κολοσσοί, ὧν ἕκαστος ἠδύνατο νὰ κοσμήσῃ πόλιν.

Φίλων ὁ Βυζαντινὸς λέγων ὅτι ὁ τεγνίτης ἀεπίθεις βῆσιν ἐκ λευκῆς καὶ μαρμαριτίδος πέτρας, ἐπ' αὐτῆς μέχρι τῶν ἀστραγάλων πρώτος ἤρσειε τοὺς πόδας τοῦ Κολοσσου, βεβαίως τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ Κολοσσὸς ἱστατο ἐπὶ μιᾶς καὶ μόνῃς βάσεως, «Φαίνεται δὲ ὅτι ἱδρυτο ἐν τῇ συνήθει θέσει τῶν ἀγαλμάτων παρὰ τὴν παραλίαν καὶ οὐχὶ περιβάθην ἐπὶ τῆς εἰσόδου λιμένος, ὡς ἐμυθολόγησαν ὁ Vigenaire καὶ ὁ Choul, ἀρχαιολόγοι τοῦ 16ου αἰῶνος, προσθέτει καὶ τὰ μυθώδη ἐκείνα ὅτι εἶχεν ἐπὶ 50 μέτρα διεστώτα τὰ σκέλη, καὶ ὅπ' αὐτὸν διήρχοντο πηλοσίτια τα εἰσπλέοντα ἢ ἐκπλέοντα πλοῖα, ὅτι εἰς τὴν δεξιὰν ἐκράτει φάρον, ἐσωτερικῇ δὲ κλίμαξ ἔφερον εἰς τὴν κορυφὴν του, καὶ κάτωτρον κρεμάμενον εἰς τὸν τράχηλόν του εἰδείκνυε τὰ ἐξ Αἰγύπτου καταπλέοντα πλοῖα». (Ῥαγκαθῆ, Ἀρχ. Α' 510)

Ὅτι δὲ ὁ Κολοσσὸς ἱστατο ἐπὶ μιᾶς καὶ μόνῃς βάσεως ἐπιβεβαίω ὁ Καουρσίνοσ ὁ ὑποκαγγιλιάριος τοῦ τάγματος τῶν ἱπποτῶν τῆς Ῥόδου, ὅστις περιγράφων τὸ φρούριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτοῦ περὶ τῆς πολιορκίας τῆς Ῥόδου, ὅπερ κείται ἀριστερᾷ τῷ εἰσερχομένῳ εἰς τὸν λιμένα τῶν Γαλιερῶν, λέγει «ἐκ τοῦ πρὸς βορρᾶν μέρους τῆς προκυμαίας, ὅπου ἄλλοτε ἱστατο ὁ μέγας ἐκεῖνος Κολοσσὸς τῆς Ῥόδου». Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ὁ Κολοσσὸς κατὰ Καουρσίνοσ ἱστατο ἐπὶ μιᾶς καὶ μόνῃς βάσεως. Τὴν γῶμην ταύτην συμμερίζεται καὶ ὁ ἀρχαιολόγος Newton, ἀλλὰ τίθησι τὸν Κολοσσὸν εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς μεγάλης προκυμαίας. Ἀλλ' ἐν ταυτῇ περιπτώσει θὰ ἐπιπτεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς κρηπίδος ὅταν διεσπάρχη ἐκ τοῦ σεισμοῦ. Πρὸς ἀποφυγὴν τούτου ὁ Newton παραδέχεται τὴν ὑπὸ τινων ἱστορικῶν παραδεδομένην γνώμην, ὅτι ὁ Κολοσσὸς σκελυσθεὶς ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ ἐτέθη ἐπὶ τῆς κρηπίδος ὑπ' αὐτῶν τῶν Ῥοδίων. Ἀλλ' ὁ Πίνιος λέγει ὅτι «σεισμός κατέρριψεν αὐτόν». Καὶ κατὰ Στράβωνα, «ὁ Κολοσσὸς κείται ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ περιλασθεῖς ἀπὸ τῶν γονάτων». Ἄρα περιλασθέντων τῶν γονάτων ὁ Κολοσσὸς ἔπεσεν ἀμίσει, διότι τὰ ἀνώτερα μῆλη δὲν ἠδύνατο νὰ μένωσιν ὄρθια καὶ νὰ τοποθετηθῶσιν ὑπὸ τῶν Ῥοδίων ἐπὶ τῆς κρηπί

ὄν δύο μὲν βορείωτερον καὶ δύο νοτιώτερον τοῦ μεγάλου λιμένος. Τὸ στόμιον τοῦ ἰσωτερικοῦ νεωρίου ἐστὶν ἰσχυρομένον πρὸς ἀνατολὰς ἀπέναντι τοῦ ἡλίου ἀνιχνύοντος ἐκ τῶν ὀρέων τῆς Λυκίας, ὅθεν ὁ Κολοσσός ἐν τῇ θέσει ταύτῃ αἰωρούμενος ἐν τῷ κέντρῳ τῶν λιμένων πρώτος καταπηγάζετο ἐκ τῶν ἀκτίων τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου καὶ καθίστατο θεατὴς ἐκ τῶν ἀπὸ βορρᾶ μέχρι νότου σημείων τοῦ ὀρίζοντος. Ἐὰν δὲ λάβωμεν ἐν ὄψει τὰ θαυμαστά τῶν Ῥωδίων νεώρια ἀκροπτά τε ἢ καὶ ἀπόρρητα τοῖς πολλοῖς, τῶ δὲ κατοπεύσαντι ἢ παρελθόντι εἶπω θάνατος ὄριστο ἢ ζῆμια» (Στράβ. Γεωγρ. ΙΔ'. 653), δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι πρὸ τῶν νυκτασθῶν τούτων ἐπέλασε ὁ καταπληκτικὸς τοῦ Κολοσσοῦ ὄγκος ὡς φύλαξ καὶ προστατὴς. Ὡς ἐνδείξει δὲ περὶ τῆς ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ἰδρύσεως τοῦ Κολοσσοῦ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ὑπὸ τῶν ἱπποτῶν ἐπιένος τῶν ἐπιισταμένων πύργων ἀνέγερσις ναύσκου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Κολοσσοῦ.

Ζ'.

Εἶτε κατὰ τὴν εἰσόδον λιμένος ἢ νεωρίου, ἢ ἐν τῇ θέσει τῶν λοιπῶν ἀγαλμάτων ἴστατο ὁ Κολοσσός, ἢ ὁ κάλλιτος τῆς κάλλιτης πόλεως κόρηος, ἢ μεγαλ' ἡρωεὶς εἰκὼν τοῦ μεγάλου τῶν Ῥωδίων, ἢ ἀπινδαλματώσις τῶν ποικίλων πολεμικῶν ἔργων, τῶν αἰματηρῶν συγκρούσεων καὶ ἐφόδων, καὶ τῆς ἐκδηλωθείσης ἐκτέρωθεν γενναιοψυχίας καὶ μεγαλοφρονίας, τὸ λαμπρότερον τῆς νίκης τρόπαιον, ὁ πολιοῦχος θεός, ὅστις ἀκτινοβολῶν ἐν ὑπερλάμπρῳ φωτὶ ἐξέγει τὴν λάμπην αὐτοῦ μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς Καρίας, τῆς Λυκίας καὶ τῆς ἐκ τοῦ Λυδικοῦ καὶ τοῦ Παμφυλίου Πελάγους συμμίκτης θαλάσσης.

Ἀλλὰ τὸ ἀριστούργημα τοῦτο, ὅπερ ὑπὸ οὐρανὸν ἀπαρμύλλου λαμπρότητα καὶ παρὰ τῆς χαριεστάτης ἀκτῆς, τὰς ὑπὸ τῆς γλαυκῆς θαλάσσης τῆς ἡλιάδος Ῥόδου λουμέναις, εἰς ὕψος αἰωρούμενον καὶ μεταρροῦν τὰς ψυχὰς τῶν Ῥωδίων εἰς τὰ αἰθέρια ὕψη, μετὰ πενήκοντα καὶ ἐξ ἑτῆ σεισμὸς φοβερὸς κατέρριψε θλάσας αὐτὸ ἀπὸ τῶν γενεάτων. Καὶ ἡ πτώσις αὐτοῦ ἠκούσθη εἰς τὰ πέρατα τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου καὶ συνεκίνησε τὰς ψυχὰς πάντων τῶν δυναστῶν καὶ πασῶν τῶν πόλεων. Ἐσπευσαν δὲ πάντες νὰ χορηγήσῃσι δωρεὰς ὑπερβαλλούσας, ἐκδηλοῦντες τὴν μεγίστην αὐτῶν πρὸς τοὺς Ῥωδίους συμπάθειαν καὶ πόλιν. Ὁ Ἱέρων καὶ ὁ Γέλων προσήνεγκον ἑκατὸν τάλαντα, ἀτέλειαν τοῖς πρὸς αὐτοὺς πλοῦζομένοις, καὶ πενήκοντα καταπέλτας τριπήχεις, καὶ τοιαῦτα δόντες ὡς προσφειλοντες χάριν. ἔσθησαν ἀνδριάντας ἐν τῷ τῶν Ῥωδίων δείγματι στεφανοῦμενον τὸν δῆμον τῶν Ῥωδίων ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Συρακοσίων. Ἰγλεσχέθη δὲ καὶ ὁ Πτολεμαῖος τριακῶσια τάλαντα ἀργυρίου, ἑκατὸν μυριάδας ἀρταβῶν σίτου, ξυλείαν ναυπηγήσιμον, χαλκόν, στυππεῖον, ὀθωνίων ἰστούς, καὶ εἰς τὴν τοῦ Κολοσσοῦ κατασκευὴν τάλαντα τρισχίλια, οἰκοδόμητος ἑκατὸν, ὑπομυροῦς τριακοσίους καὶ πενήκοντα, καὶ ταῦτας καθ' ἑκάστον ἔτος εἰς ὄψωνιον τάλαντα τετρακακίδεκα. Πρὸς δὲ τούτοις εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας ἀρτάβας σίτου μυρίας δισχίλιας καὶ μῆτις αἰτομετρίων δέκα τρι-

ῶν ἀρτάβας διμυρίας. Ὁ Ἀντίγονος μεγάλος ποσότητις ξυλείας ναυπηγήσιμου, σιδήρου καὶ πύσσας, ἐπισημαζόμενος καὶ ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου, ἢ δὲ γυνὴ αὐτοῦ Χρυσῆς δέκα μυριάδας σίτου καὶ τρισχίλια τάλαντα μολύβδου. Καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Ἀντιόχου Σέλευκος ἀτέλειαν τοῖς εἰς τὴν αὐτοῦ βασιλείαν πλοῦζομένοις, δέκα πενήκοντα κατηρητισμένας, εἰκοσι μυριάδας σίτου, ξύλων καὶ ῥητινῆς καὶ τριχῆς μυριάδας πηχῶν καὶ τάλαντων χιλιάδας. Παραπλήσια δὲ τούτων Προυσίας καὶ Μιθριδάτης, καὶ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν δυνάσται Λυσάνης, Ὀλύμπιος, Λιμναῖος καὶ πόλις ἀνάριθμοι (Πολύβ. V. 88).

Ἄλλ' οἱ Ῥῶδιοι δὲν ἀνίστησαν τὸν Κολοσσόν κατὰ τὴν λόγον (Στράβ. ΙΔ. 652), καὶ οὕτω τὰ λείψανα αὐτοῦ ἐκεῖνον ἐσπαρμένα μέχρι τῶν 656 μετὰ Χρ., ὅτε ὁ στρατηγὸς τοῦ Καλίου Ὁμήρου Μωσθίας, γενόμενος κύριος τῆς Ῥόδου, ἐπέλασε τὰ λείψανα ταῦτα εἰς τινὰ Ἰουδαίων, ὅστις μετακόμισεν αὐτὰ εἰς Ἐδέσσαν διὰ ἑνεακισίων καμύλων.

Ἀπὸ τοῦ Κολοσσοῦ οἱ Ῥῶδιοι ἐκαλοῦντο Κολοσσαεῖς, «ὡς ἐκ μεγάλου παρατήμου», ὁ δὲ Σουίδας διετήρησε τὸ ἐξῆς ἐπιγράμμα:

«Αὐτῶ σοι πρὸς Ὀλύμπου ἐμψέοντο Κολοσσοὶ τόν γε Ῥόδου ναίεται Δωρίδος Ἀέλια χάλκειον ἀνίκαι κῦμα κατενύσαντες ἑνωπῆς ἔστυψαν πάτραν δυσμενῶν ἐνάροισ'».

(Εἰς σὲ αὐτόν, ὁ ἦλιε, τὸν τοῦ χαλκοῦ τοῦτον Κολοσσόν οἱ κάτοικοι τῆς Δωρίδος Ῥόδου ἐξέτινεν ἄχρι τοῦ Ὀλύμπου, ὅτε κατακύσαντες τὸ κῦμα τοῦ πολέμου ἐστεφάνωσαν τὴν πατρίδα ἐκ τῶν λαφύρων τοῦ ἔχθρου. (Ἀθηνᾶς Ἐφημερίς φυλλάδ. 12).

Τοιαύτη ἡ τύχη τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Πόλις μυριάδων ἐξερρανήθησαν ἀπὸ προσωποῦ τῆς γῆς καὶ τὰ πολυτιμότερα μνημεῖα τῆς τέχνης Ἀθηνᾶ ἢ πολιοῦχος, καὶ Ζεὺς ὁ Ὀλύμπιος, οἱ χρυσελεφάντινοι, καὶ ὁ ἐκ χαλκοῦ Κολοσσός μεταπονήθησαν εἰς κόνιν. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἢ λαμπρὰ καὶ περικαλλῆς πόλις Παρισίων δὲν εἶχεν ἔτι ἀναδελφότητά ἐκ τῶν τελεμάτων τοῦ Σηκουάνα ποταμοῦ. Νῦν δὲ ἡ πόλις αὕτη κατέστη τὸ κέντρον καὶ ἡ μητρόπολις τοῦ πολιτισμοῦ. Τίς οἶδε, ἐὰν παρερχομένων τῶν ἐτῶν, ὁ πύργος τοῦ Ἄιφρελ δὲν περιβλήθῃ ὑπὸ μυστηριώδους πέπλου!

Τέλος.

Η ΚΥΡΙΑ ΚΑΜΠΑΝ

(μετὰ εἰκόνας)

Ἡ διαπρεπὴς αὕτη γυνή, ἢς τὸ ὄνομα εἶναι γνωστότατον ἐν ὅλῳ τῷ πεπολιτισμένῳ κόσμῳ ἐκ τοῦ ὄντως πρωτοτύπου συγγραμματοῦ τῆς «Συμβουλαὶ πρὸς τὰς κόρας», ἦτο μία ἐκ τῶν σπανίων ἐκείνων ἐμφανίσεων, αἰτινες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διαλάμπουσιν ἐν μέσῳ τοῦ συνήθους σμῆρου τῶν ἀνθρώπων. Χιλιάδες πολλὰ διδασκαλιστῶν

καὶ παιδαγωγῶν ἤλθον, ἐμόχθησαν, ἐξετέλεσαν εὐδάρκως τὸ καθήκον των καὶ — παρήλθον, χωρὶς ν' ἀρήσων ἰχνη τῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διαβάσεώς των. Ἀλλ' ἡ Κυρία Καμπάν ποιεῖ ἐξαιρέσειν εἰς τὸν κῆρον τοῦτον, διότι τὸ ὄνομά της ἔμεινε μέχρι σήμερον ὁ τύπος τῆς ἀληθοῦς διδασκαλίας καὶ παιδαγωγοῦ.

Ἡ Ἐρριέτη Καμπάν ἐγεννήθη ἐν Παρισίῳ τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1752, ἐθα καὶ ἐξεπαιδεύθη. Ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος ΙΕ', πληροφορηθεὶς περὶ τῶν ποικίλων γνώσεων τῆς νεαρᾶς δεσποινίδος καὶ ἐπιθυμῶν νὰ μορφώσῃ τὰς θυγατέρας του προσέλαβεν αὐτὴν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀνακτόρων ὡς διδασκαλίαν τῶν ἡγεμονίδων ἢ μᾶλλον ὡς ἀναγνώστριν, διότι αἱ θυγατέρες τοῦ βασιλέως ἤθελον μᾶλλον νὰ διασκεδάσῃσι διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἢ νὰ καταγίνωνται εἰς μαθήματα.

Ὅτι ἡ δυστυχὴς βασίλισσα Μαρία Ἀντωνιέττα νέονυμος μετέβη εἰς Γαλλίαν συνήνεγκε τὴν νέαν διδασκαλίαν ἐν τινὶ αὐλικῇ συναναστροφῇ καὶ τὸσον πολὺ ἀμέσως ἐξ ἀρχῆς τὴν ἐξέτιμωσεν, ὥστε οὐ μόνον τὴν παρελάβεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῆς ὑπηρεσίαν ὡς πρώτην θαλαμηπλὸν (ὅπερ τότε ἀνεστῶιγε πρὸς τὸν σημερινὸν τίτλον Κυρίας τῆς τιμῆς), ἀλλὰ καὶ ὑπᾶνδρυσεν αὐτὴν μετὰ τοῦ νέου Καμπάν, τοῦ υἱοῦ τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτῆς γραμματέως. Ἐπῆλθον ὁμοῦ αἱ φρικώδεις ἡμέραι τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἡ Κυρία Καμπάν κατέφυγεν εἰς τὴν κομόπολιν Κομβιερέν, ὅπου ἔμεινε κερκωμένη μέχρι τῆς πτώσεως τοῦ Ῥοβεσπέρρου. Μετ' αὐτὴν ἐπίστρεψεν εἰς Παρισίους καὶ, ἐστερημένη ἐντελῶς χρημάτων, σχεδὸν ἐνδεὴς, ἀπεφάσισε νὰ ἰδρῦσῃ Παρθενωγωγεῖον. Πλήρης ἐπιτυχία ἔστυψε τοὺς ἀπύτους κόπους, οὓς κατέβαλε πρὸς ἰδρύσιν τοῦ Παρθενωγωγείου ἐν χρόνῳ τοσοῦτον ἀνωμάλοις καὶ κρισίμοις.

Ὁ Ναπολεὼν, γενόμενος αὐτοκράτωρ καὶ ἰδρύσας τὸ Παρθενωγωγεῖον διὰ τὰς θυγατέρας τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Λεγεώνας τῆς τιμῆς ἐν Ἐκουάν, παρεκάλεσε τὴν Κυρίαν Καμπάν νὰ τὸ ὀργανώσῃ καὶ νὰ τὸ διευθύνῃ. Ἐπὶ ἐπὶ ὅλα ἔτη ἡ δραστηριὰ διευθύντρια προϊστάτο τοῦ προτύπου τούτου ἰδρυμάτος, ἐξῶς τιμωμένη παρὰ τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς, ὅπου συχνότατα ἐκαλεῖτο. Ἡ πτώσις τοῦ Ναπολέοντος ἐπέφερε καὶ τὴν διάλυσιν τοῦ Παρθενωγωγείου τούτου, τὸ ὅποιον ὑπῆρξε τοσοῦτον εὐεργετικὸν καὶ τὸσον καλοὺς παρήγαγε καρπούς. Ἡ Κυρία Καμπάν, προβεβηκυῖα ἤδη τὴν ἡλικίαν ἀπεσῶθη εἰς τὴν πόλιν Μάντην, ἐθα καὶ ἀπέθανε τῇ 16 Μαΐου 1822, ἐν ἡλικίᾳ 70 ἐτῶν.

Τὰ συγγράμματά της τὴν ἀναδεικνύουσιν ἐμβριθεστάτην καὶ εἰρῶ. Ἐκ τούτων τὰ καλλίτερα, τὰ ὅποια ἀπλήστως ἀνεγνώσθησαν καὶ ἀναγινώσκονται μέχρι σήμερον εἶναι: «Τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῆς βασίλισσης Μαρίας Ἀντωνιέττας (τόμοι 4), ἐν οἷς εὐρηγνται πλείστα ὅσα ἐπισόδια τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως» «Τὸ ἀνεκδοτικὸν Ἡμερολόγιόν της», καὶ ἡ «Ἀνέκδοτος ἀλληλογραφία της μετὰ τῆς βασίλισσης Ὀρνεσίας (2 τόμοι)» περιέχουσι πλείστα ὅσα περίεργα καὶ ἀγνωστα συμβάντα ἐκ τοῦ βίου τοῦ Ναπολέοντος. Τέλος δὲ τὸ ἀριστούργημά της εἶναι «Αἱ Συμβουλαὶ πρὸς τὰς

κόρας» (2 τόμοι), αἰτινες ἐπρεπε ν' ἀναγινώσκονται ὑφ' ὅλων τῶν Κυριῶν ἢ δεσποινίδων, αἰτινες ἀναλαμβάνουσι τὴν ἀνατροφήν, μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν τοῦ γυναικείου φύλου. Ἡ παρατεθειμένη εἰκὼν ἐλήφθη ἐξ εἰκόνας τῆς σπανίας γυναικός, γραφείσης ἐν ὄσῳ ἐξῆ ἀκόμη, καὶ παριστᾷ αὐτὴν, ὅπως ἐνεδύετο καὶ ὅποια ἦτο ἡ διευθύντρια τοῦ ἐν Ἐκουάν Παρθενωγωγείου.

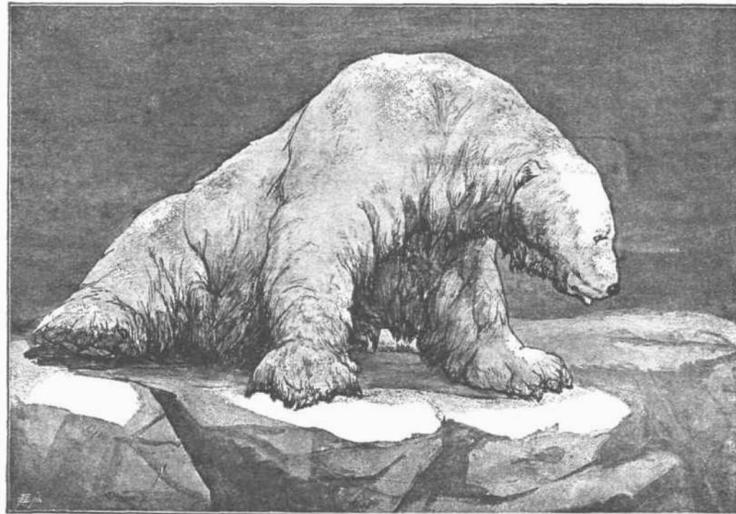
Η ΛΕΥΚΗ ΑΡΚΤΟΣ

(μετὰ εἰκόνας)

Ἡ λευκὴ ἢ θαλασσία ἄρκτος εἶναι τὸ ἀγριώτερον θηρίον τοῦ ἀρκτικοῦ πόλου. Εἶναι θηρίον μεγάλων διαστάσεων, διότι ἐρονόθησαν λευκαὶ ἄρκτοι βάρους 16 στατηρῶν καὶ μήκους τριῶν μέτρων. Τὸ χρῶμα τῶν μακρῶν τριχῶν, δι' ὧν περιβάλλεται τὸ σῶμά του, εἶναι λευκὸν ὑποκλίνον πρὸς τὸ κίτρινον. Εἰς τὴν ξηρὰν ἡ ἄρκτος αὕτη εἶναι βραδυκίνητος, ἀλλ' ἐν τῇ θαλάσῃ

Ἡ κυρία Καμπάν.

Ἡ λευκὴ ἄρκτος.

κολυμβᾷ μετὰ μεγάλης ταχύτητος. Ἐν ταῖς βορείαις χώραις, ἰδίᾳ ἐν Γροενλανδίᾳ ἀπαντᾶται συχνότατα, ἐκείθενδὲ φερομένη ἐπὶ τῶν μεγάλων ὄγκων τῶν πάγων κατέρχεται καὶ μέχρι Ἰσλανδίας καὶ τῆς βορείου παραλίας τῆς Σιβηρίας. Ἡ λευκὴ ἄρκτος τρέφεται διὰ ἰχθύων, κητῶν καὶ καργαριῶν ὅταν δὲ πεινᾷ ἢ ἐρεθίζεται ὄρμη καὶ κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, οὐ καθίσταται φοβερὰ ἀντίπαλος ἐπὶ τοῦ πάγου, ὅπου ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ κινήται τὸσον ταχέως ὅσον αὐτὴ. Εἶναι δὲ καὶ ζῶον εἰς ἄκρον πονηρὸν, καὶ μετὰ πολλῆς τέχνης ἀνακαλύπτει τὰ μέρη, ὅπου ἀναποτίθενται τροφαί. Τὸ κυνήγιον τῆς λευκῆς ἄρκτου εἶναι ἐπικερδές, διότι τὸ μὲν δέρμα αὐτῆς παρέχει στερεὸν ὑλικὸν ὑποδημάτων καὶ γούνας θερμὰς, τὸ ἄλλο αὐτῆς ἀρίστην φωτιστικὴν ὕλην. Τὸ κρέας της εἶναι νόστιμον ἀρκτεῖα, ἀλλὰ θεωρεῖται ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν υγείαν, τὸ δὲ ἡξάρ της καὶ δηλητηριώδες. Αἱ ἄρκτοι γεννῶσιν ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ ἢ Μαρτίῳ, καὶ τὰ νεογνὰ ἐξημεροῦνται οὐχὶ πολὺ δυσκολίως.

ΛΟΡΔΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ

Ο ΣΙΑΔ ΑΡΟΛΔΟΣ (CHILDE HAROLD)

ΑΣΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Ἐξελληνισθὲν ὑπὸ Ο. Ι. Π.

1

Ἐχεις, ὠραῖον τέκνον μου, τὴν ὄψιν τῆς μητρὸς σου,
Τοῦ οἴκου μου καὶ τῆς ψυχῆς μοναχοκόρη Ἄδα.
Καὶ ἄλλοτ' ἐχωρίσθημεν, ὅποτε δὲ ἠσπασθῆναι
Τοὺς γαλακτοῦς σου ὄφθαλμοῦς, ἐγέλασαν ἠδέως.
Νὰ σ' ἐπανίδω ἠλπίζα καὶ ὄχι ὅπως τώρα.
Τώρα μὲ λύσαν γύρω μου σωρεύεται τὸ κῆμα
Καὶ φεύγω μὲ τὴν θύελλαν ἀσκόπως εἰς τὰ ξένα.
Παρηλθε πλέον ὁ καιρὸς ὅποτε ἐθεώρουν
Τῆς Ἀλβιόνας τὰς ἀκτὰς μὲ ἠδονὴν ἢ θλίψιν.

2

Τὰ ὕδατα τὰ ἄλμυρά διαπερῶ καὶ πάλιν.
Τὰ κῆματα ἀναπηδῶν ὡς ἴππος φιλοπαύγμων
Ἐπ' ἀναβάτην ἐμπειρον. Ὁ ὁδὸς των μὲ τέρπει.
Ταχέως ἄς μὰς φέρουσι ὅπου αὐτὰ ἂν θέλουν.
Κ' ἂν οἱ ἴστωι ὡς κάλαμοι ἐνλύγιστοι κλωνώται,
Κ' ἂν τὰ ἰστία ῥιγνῶνται εἰς τὰς πνοὰς ὡς ῥάκη,
Ἐπὶ τὰ πρόσω θὰ χωρῶ. Τὸ φῶκος ὁμοιάζω
Ὅπερ τὸ κῆμα τ' ἄρριον ἀπέσπασε τοῦ βράχου
Κ' ἐδῶ κ' ἐκεῖ μὲ τοὺς ἀφροῦς σκληρῶς τὸ περιφέρει.

3

Τὸ θέρος τῆς νεότητος δεινὸν εἰσέτι
Ὅτ' ἔψαλα περὶ ἐνὸς ἐκ λυτῆς πλανωμένου.
Τὸ θέμα μου τὸ παλαιὸν ἀναλαμβάνω πάλιν
Καὶ μετ' ἐμοῦ εἰς μακρὴν ταξείδιον τὸ φέρω,
Ὡς ὁ βορρᾶς τὸ σίννερον ἐν ὄρω χειμερίας,
Διότι ἐν τῇ θλιβερᾷ ἐκείνῃ διηγήσει
Τοὺς παλαιοῦς μου λογισμοὺς καὶ δάκρυ' ἀνευρίσκω.
Ἄτινα τῶρ' ἐστείρευσαν, καὶ δίχως ν' ἀπαντήσω
Ὅτε ἐν ἄνθος τῆς ζωῆς, περὶ τὴν ἐρημίαν.

4

Οἱ χρόνοι τῶν νεανικῶν θερμῶν μου αἰσθημάτων
Παρηλθόν, κ' ἡ καρδία μου ὡς καὶ ἡ βάρβιτός μου
Χορδᾶς τινὰς ἀπόλεσαν κ' ἴσως παραφαινοῦσι.
Ἴσως ματαίως φλέγομαι ὡς ἔψαλλον νὰ ψάλλω.
Ἐν τούτοις, καίτοι ἔμουνον τὸ τωρινόν μου ἔσμα
Εὐφρόσυνον θὰ μοὶ φανῆ, ἂν ὄχι εἰς τοὺς ἄλλους,
Διότι τὴν ἐνέργειαν θ' ἀπορροφῶ τοῦ νοῦ μου,
Καὶ πᾶσαν ἐρωστικὴν χαρὰν ἢ δυσθυμίαν
Τοῦ ἀηθοῦς παρόντος μου μὲ λήθην θὰ καλύπτῃ

5

Ὅστις εἰς γῆρας ἐφθάσεν ἐκ πόνου, ὄχι χρόνων,
Τὸν κόσμον δὲ ἐσπούδασε καὶ εἶδε κατὰ βάθος,
Ὡστε οὐδὲν μυστήριον ἢ θαῦμα νὰ τῷ ἦνε,
Οὐδέ ποτε νὰ δύνανται ἢ λιπῇ ἢ ὀ ἔρωσ,
Ἡ δόξα ἢ τὸ δεινὸς ἐκ νέου νὰ ταράξουν
Τὰ βῆθη τῆς καρδίας του, αὐτὸς γνωρίζει μόνος,
Τὸ πνεῦμα διατὶ ζητεῖ καταφυγὴν εἰς ἄντρα
Πανέσθημα καὶ ἐν ταύτῳ ἀρέσκειται νὰ παῖξῃ
Μὲ ἐνθυμήσεις παλαιάς, μ' ἀγαπητὰς εἰκόνας.

6

Περισσότεραν ἔντασιν λαμβάνει ἡ ζωὴ μας
Ὅταν ἡ φαντασία μας δημιουργῇ καὶ πλάττῃ,
Διότι τὰ ἰνδάλματα τῆς φαντασίας ταῦτα
Πρὸς τὴν ἀτομικότητα ἡμῶν ἀφομοιοῦνται,
Καὶ ὅσῃ τὰ ἱστολίσαμεν καλὰ μὰς ἐπιστρέφουν.
Τὶ εἶμαι; Τίποτε, πλὴν σὺ ψυχῇ τῆς σκέψεώς μου,
Μεθ' ἧς τὴν γῆν διαπερῶ, ὑπάρχεις ἀοράτως,
Καὶ μινυόμενος πρὸς σὲ αἰσθάνομαι ἀκόμη
Τὰς συγκινήσεις, αἵτινες τὸ πάλαι μὲ κατεῖχον.

7

Ἄλλ' ἄς μὴ ἦνε σοφροῦ οἱ λογισμοὶ μου τόσον.
Ἐσκέφθην ἤδη ἀρεκτά, ἐσκέφθην ἕως ὅτου
Ἡ κεφαλὴ μου ἠναψε καὶ μὲ τρικυμιώδες
Ἐξομοιωθῆ πέλαιος φλογῶν καὶ φαντασιμάτων.
Τὰ πάθη μου μὴ διδραχθεῖς νὰ ὑποτάσσω νέος
Διὰ πολῆς φαρμακερᾶς ἐπότισα τὰς ὄψεις
Τοῦ βίου μου καὶ ἴσων δὲν προσδοκῶ, ἀλλ' ἔτι
Ἐχω ἀρκοῦσαν δύναμιν τὰς λύπας μου νὰ φέρω
Καὶ ἀγογγύστως μὲ πικρὰς νὰ τρέφομαι ὁπώρας.

8

Ἴσως πολλὰ ἐλάλησα περὶ τῶν θλίψεών μου.
Ἄφου παρηλθόν, μὲ σιγῆς σφραγίδα ἄς τὰς κλείσω.
Ἰδοὺ καὶ πάλιν φαίνεται ὁ δυστυχῆς Ἀρόλδος,
Τὸ στῆθος του ἀνάπλεον ἐκ τῶν εἰκῶν ἐκείνων,
Ἄτινα δὲν φονεύουσιν ἀλλ' οὔτε ἐπουλοῦνται.
Ψυχὴν μορφὴν του ἠλλοξεν ὁ πανδαμάτωρ χρόνος,
Ὅστις σκληρῶς ὑπέξαιρεί τοῦ σώματος τὴν ρώμην,
Καὶ τοῦ νοῦς τὸ θεῖον φῶς, τῆς δὲ ζωῆς ἢ κύνε
Εἶνε χρυσὴ καὶ γλυκερὰ περὶ τὰ χεῖρῃ μόνον.

9

Τὴν ἰδικὴν του ἐνωρὶς ἐκένωσε, πλὴν εὖρος
Τὴν τριῖα καθὼς ἄψυθον πικρὰν ἐξ ἀγνοτίας
Ἄλλης πηγῆς ἀφήντηλσον ἐνόμισε δ' ὅτι ἦτο
Γλυκεία καὶ ἀστείρευτος. Εἰς μάτην! ἀοράτως
Πλὴν κρατερῶς τὸν ἔξωνε βαρεῖα ἄλυσός τις,
Βαρεῖα καίτοι πάταγον μηδένα προξενούσα.
Ἐν σιωπῇ ὑπέφερε κρυφίαν τινὰ λύπην,
Ἦτις τῷ ἦτο σύντροφος παντοῦ, ὅπου τὸ βῆμα
Διηθύνε καὶ ἠῤῥεαν ἡμέρα τῇ ἡμέρα.

10

Ἐπλήσθη μὲ ψυχρότητα καὶ οὕτω ἐλαμβάνων
Τὸν ἑαυτὸν του ἄτροπον ἐμίχθη μὲ τὸν κόσμον.
Ἐνόμισεν ἀκλόνητος ὅτ' ἦτο ἡ ψυχὴ του,
Καὶ ὅτι ἂν ἀπόλασιν ἢ ἠδονὴν δὲν εἶχε,
Τοῦλάχιστον ἀπόσβλητος θὰ ἦτο εἰς τὴν λύπην.
Ὅθεν καὶ μόνος ἴστατο ἐν μέσῳ τῆς πληθύος,
Αὐτὸς ἀπαρτήρητος πλὴν θεορῶν τοὺς πάντας
Καὶ μελετῶν τὰς πράξεις των, ὡς ἄλλοτε τὰ ἔργα
Τὰ θαυμαστά τῆς φύσεως εἰς τὰ ταξείδιά του.

11

Ἀλλὰ τὸ ὁδὸν τ' ἀνοικτὸν τίς βλέπει καὶ δὲν ὀρεῖ
Νὰ τὸ φορέσῃ; Τίς ποτε παρρηρεῖ τῆς κόρης
Τὴν παρῆν τὴν ἀπαλὴν καὶ ὁδοζυμωμένην,
Χωρὶς παλμὸν νὰ αἰσθάνῃ καὶ νὰ ὁμολογήσῃ
Ὅτ' ἡ καρδία πάντοτε νεάζει; Τίς τοὺς βράχους
Δὲν ἠθέλει ἀναρροῖθῃ, τοὺς βράχους ὑπεράνω
Ὡν τ' ἄστρον ἀκτινοβολεῖ τῆς Δόξης; ὁ Ἀρόλδος
Μὲ τοὺς πολλοὺς πάλιν μυχθεῖς κατέτριβε τὸν χρόνον,
Καίτοι μὲ εὐγενέστερον σκοπὸν παρὰ τὸ πρῶτον.

12

Ὅμως εὐθὺς ἐνόησεν ὅτι μὲ τοὺς ἀνθρώπους
Νὰ ζήσῃ δὲν ἠδύνατο οὐδὲν κοινὸν κατεῖχε
Μὲ τούτους, καὶ τὰς σκέψεις του δὲν ἠθέλει εἰς ἄλλους
Νὰ ὑποβάλλῃ, μάλιστα δὲ τοὺς περιεφρόνει,
Διότι ἀνυπότακτον εἶχε τὸ πνεῦμα φύσει.
Τὸν χαρακτῆρ' ἀγέρωχος τὴν μόνωσιν προὔτιμα
Παρὰ τὴν συναναστροφὴν ἀνθρώπων κατατέραν.
Τόση ζωὴ καὶ αἰσθησις ἐν ἑαυτῷ ἔπιησεν,
Ὡστε εὐτυχῆς ἠδύνατο νὰ ζῆ καὶ κατὰ μόνωσ.

13

Μὲ ἠδονὴν ἀνέβαινε τὰ ὕψη τῶν ὀρέων
Ἠρέσκειτο νὰ θεωρῇ τ' ὠκεανὸν τὸ κῆμα,
Ἐπ' οὐρανὸν ἀνέφελον καὶ ἀστροκεντημένον
Εἰς τὰ ὠραία κλίματα ἠγάπα νὰ πλανῆται.
Ἡ ἐρημος τὸ σπῆλαιον, τὸ δάσος καὶ ὁ ῥυαῖ
Ἦσαν οἱ μόνοι φίλοι του, καὶ μετ' αὐτῶν ὀμίλει
Γλώσσαν κρυφὴν πλὴν εὐλόγητον καὶ ἐτι γίνυκτεραν
Τῆς μητρικῆς, ἦν ἄφηρε συχνὰ καὶ ἐπρωτίμα
Ν' ἀνεγνώσκῃ τὸ σοφὸν τῆς φύσεως βιβλίον.

14

Ὡς οἱ Χαλδαῖοι μ' ἐκστασιν τὰ ἄστρα ἐθεώρει
Ἐως οὐ τὰ κατώκις μὲ πλάσματα ὠραία,
Λαμπρὰ ὡς αἱ ἀκτίνες των, καὶ τότε ἐλησμόνει
Τὴν γῆν καὶ τὰ ἐπίγεια, τὰς λύπας καὶ χαρὰς μας.
Ἐκ τὸν νοῦν του πάντοτε ἠδύνατο νὰ ἐξῆ
Προσηλωμένον εἰς αὐτὰ μακάριος θὰ ἦτο.
Ἄλλ' ὁ οὐράνιος σπινθὴρ ὁ κατοικῶν ἐντὸς μας
Ἐπὶ σαρκὸς δεσμεύεται, ἦτις δὲν τὸν ἀφήνει
Ἐκ φθάνου εἰς τὴν ποθεινὴν πατρίδα του ν' ἀνέλθῃ.

15

Ἀνήσυχος καὶ σκυθρωπὸς καθίστατ' ὁσμήμερα
Ἐν μέσῳ τῶν ὁμοίων του καὶ τῶν κατοικῶν των.
Ὡμοιάζειν ἱέρακα μὲ πτέρυγας κομμένας,
Ὅστις δὲν εἶχε δύναμιν ν' ἀρθῇ εἰς τὸν αἴρα
Καὶ μὲ τὰ νέφη νὰ πετᾷ ὡς ἦτο μαθημένος.
Ἡ φλογισμένη του ψυχὴ μεγάλως ἠγωνία,
Καὶ μὲ ὄρη τὸ στῆθος του ἐκτίπα ὡς στροφθίον
Τὰ σύματα τὰ χίλκινα τοῦ μισητοῦ κλωβοῦ του,
Μέχρις οὐ μ' αἶμα κόκκινον τὰς πτέρυγας του βάφῃ.

16

Ὅθεν εἰς πλάνης δίδεται ἐκ νέου ὁ Ἀρόλδος,
Ἐκούσιος ἐξόριστος τῆς γενεθλίου νήσου.
Δὲν ἠλπίζεν εἰς τίποτε ἀλλὰ ὀλιγωτέραν
Θλίψιν ἢ πρὶν ἤσθάνετο, διότι ἡ ἠδέα,
Ὅτι τὰ πάντα μάταια τῷ ἦσαν ἐδῶ κάτω,
Ἐπράθυε τὴν σκοτεινὴν αὐτοῦ μελαγχολίαν
Καὶ βαθμηδὸν ἀνέλαβε χαρὰν τινὰ ἀργίαν,
Καθὼς οἱ ναῦται οὔτινες μεθύουν καὶ χορεύουν,
Καθ' ἣν στιγμὴν βυθίζεται ἡ ναὺς των εἰς τὰ βῆθη.

17

Σταμάτησον! καταπατῆς τὴν κόιν ἐνὸς κράτους!
Τὰ λείψανα φρικτῆς φθορᾶς ἐδῶ εἶνε θαμμένα!
Καὶ ποῦ τὸ μέγα τρόπαιον καὶ ἡ ἀψὺς τῆς νίκης;
Ποῦ ὁ σταυρὸς τοῦ μνήματος καὶ ἡ πενθοῦσα στήλη;
Ἄλλοίμονον! Δὲν ἠγείραν μνημεῖον τι τοιοῦτον.
Ὡς ἦτο πρὶν τὸ ἔδαφος, ἄς μὲν αἰωνίως.
Πῶς ἡ βροχὴ ἢ ἐρυθρὰ ἐπάχυνε τοὺς στάχεις,
Καὶ τοῦτο μόνον παρ' ἑμῶν ἀπήλασεν ὁ κόσμος,
Ὡς Νίκη ὑπερήφανος καὶ ἐνδοξὸν πεδίον!

18

Καὶ ὁ Ἀρόλδος ἴσταται ἐν μέσῳ τῆς κοιλάδος
Τοῦ ὀλεθρίου Βατερλώ, τοῦ τάφου τῆς Γαλλίας.
Εἰς μίαν ὥραν ἔπεσεν ἡ δύναμις ἐκείνη,
Ἦτις τὸν κόσμον ἐπαῖξε κατὰ τὴν βουλήσιν τῆς.
Ὁ αἰετὸς ἐπέταξεν ἐνταῦθα ἐπὶ τέλους
Καὶ τοξευθεῖς μὲ τῶν ἔθνῶν τὰ ἠνωμένα βέλη
Κατέπεσε μὲ πάταγον, τῆς δὲ φιλοδοξίας
Οἱ κόποι καὶ τὰ βῆσανα ἀπέβησαν εἰς μάτην,
Καὶ τὰ δεσμὰ τώρα φορεῖ δι' ὧν ἐκράτει ἄλλους.

19

Πόσον λαμπρὰ μεταβολή! Ὁ Γάλλος τώρα δάκνει
Τὸν χαλινὸν του, ἀλλ' ἢ γῆ ἠλευθερώθη τάχα;
Τὰ ἔθνη ἐπολέμησαν νὰ καταβάλουν Ἐνα
Ἡ εἰς τοὺς ἠγεμόνας των πλείω ἴσχιν νὰ δώσουν;
Καὶ τί, θὰ ἀναδειξοῖσι τὴν δεσποτείαν πάλιν
Τὸ εἶδωλον τῶν χρόνων μας, τῶν φατισμένων χρόνων;
Τὸν λείοντ' ἐπατάξαμεν διὰ νὰ προσκυνώμεν
Τὸν λύκον τὸν τυραννικόν, καὶ θέλομεν λυγίξει
Τὸ γόνυ μας ἐνώπιον τῶν θρόνων μετὰ τρόμου;

20

Ἄς μὴ κρυπτόμεν λοιπὸν τὸ ἀνδραγάθημά μας!
Μάτην τὸ δάκρυ ἔρρυσεν ἀφθόσως ἐξ ὠραίων
Καὶ ἀγαπόντων ὀφθαλμῶν ἐπὶ τῇ ἀπολείᾳ
Τόσης λαμπρᾶς νεότητος, τοῦ ἄνθους τῆς Εὐρώπης.
Εἰς μάτην δὲ ὑπέφερον ὁ κόσμος τόσα ἐτη
Ἐρήμοισιν, πυρκαϊῆς, δουλείαν, καὶ εἰς μάτην
Ἠγέθη εἰς ἐκδίκησιν. Ἡ δόξα τότε μόνον
Εἶν' ἀληθὴς καὶ ἀγαπᾶται ὅταν μὲ κλάδον μύθου
Σκεπάζῃ τὸ φιλόπατρι τοῦ Ἀρμυδίου ξίφος.

21

Συμπόσιον νυκτερινὸν ἐτέλουν αἱ Βρυξέλλαι.
Ἴπποτισμὸς καὶ καλλονὴ ἀβρότης καὶ ἀνδρεία
Συνήχθησαν εἰς τὸ αὐτό. Οἱ πάγχροστοι λαμπήρους
Μὲ φῶς γλυκὸν κατέλουν μορφὰς πλεον γλυκειάς.
Χίλια στήθη ἐπαλλοῦν ἀπὸ χαρὰν, καὶ ὅταν
Ἦδυνκαθεῖς ἀντήχησαν οἱ φθόγγοι τῶν ὀργάνων
Οἱ ὀφθαλμοὶ συνήχησαν μὲ ἔρωτα ἀλλήλων,
Καὶ εὐθυμία ζωηρὰ κατέλαβε τοὺς πάντας.
Πλὴν θόρυβος ὑπόκωφος ἀκούεται ἐξαίφνης.—

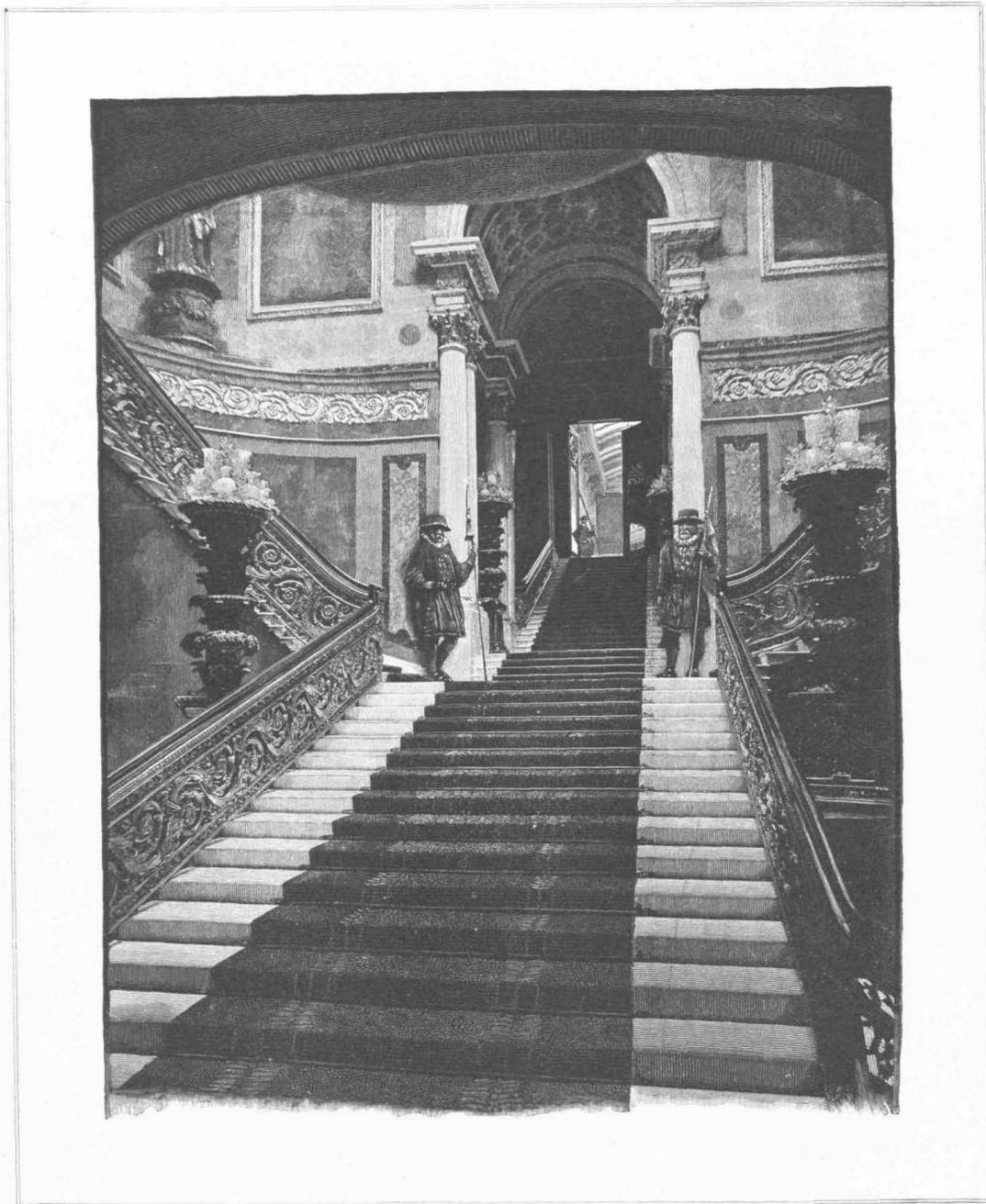
22

Δὲν τὴν ἠκούσατε λοιπὸν; Ἦτο πνοὴ ἀνέμου,
Ἡ οἱ τροχοὶ ὀχλήματος ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου;
Χορεύετε, χορεύετε, χαρῆτε τὴν ἐσπέραν.
Μέχρι πρωίας ἔσπνοι θὰ μείνωμεν ἐνταῦθα.
Ἡ Ἡβὴ μὲ τὴν ἠδονὴν τὰς ὥρας θὰ διώξῃ,
Ἀλλὰ βαρὺς ἀκούεται ὁ θόρυβος καὶ πάλιν,
Τόσον βαρὺς ὥστε κ' αὐτὰ ἀντήχησαν τὰ νέφη.
Καὶ τώρα ἐνκρινέστερον, ἐγγύτερον ἢ πρῶτον
Ἐμπρὸς! ὅτ' ἅπλα! Ἡ βροντὴ τοῦ τηλεβόλου εἶνε.

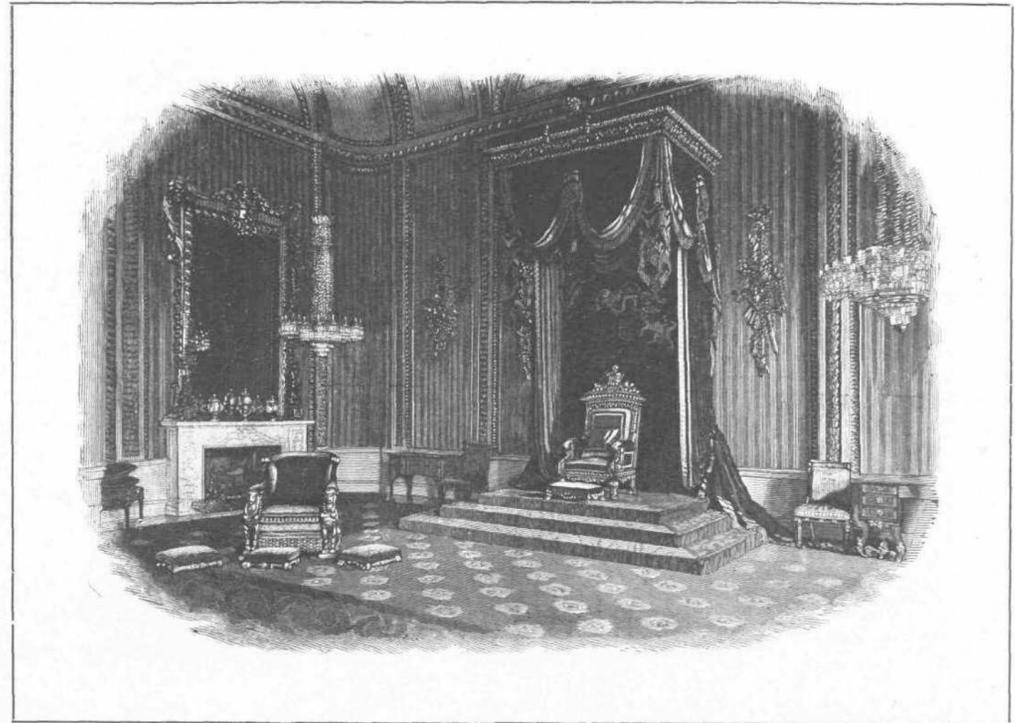
23

Πλησίον εἰς παράθυρον ἐκείνης τῆς αἰθούσης
Ἐκάθητο ὁ ἀτυχῆς δοῦξ τῆς Βρουνσβίκης πρῶτος
Αὐτὸς τὸν κρότον ἤκουσεν ἐκ τῶν εὐαζουμένων
Κ' ἐσκήρτησεν ὡς εἰς πικρὰν θανάτου προφητείαν,
Ὅπῳ δὲ ἐγέλασαν οἱ ἄλλοι διὰ τοῦτο,
Ἡ εὐγενὴς καρδία του ἐκτίπησε βαρεῖως.
Τὸν θάνατον τοῦ ἀκριβοῦς πατρὸς του ἀνεμνήσθη.
Πνέων φρικτὴν ἐκδίκησιν καὶ αἶμα δευρασμένως
Εἰς τὸ κεδῖον ἔθραμε καὶ ἐφρονεῖ τὴν πρῶτος.

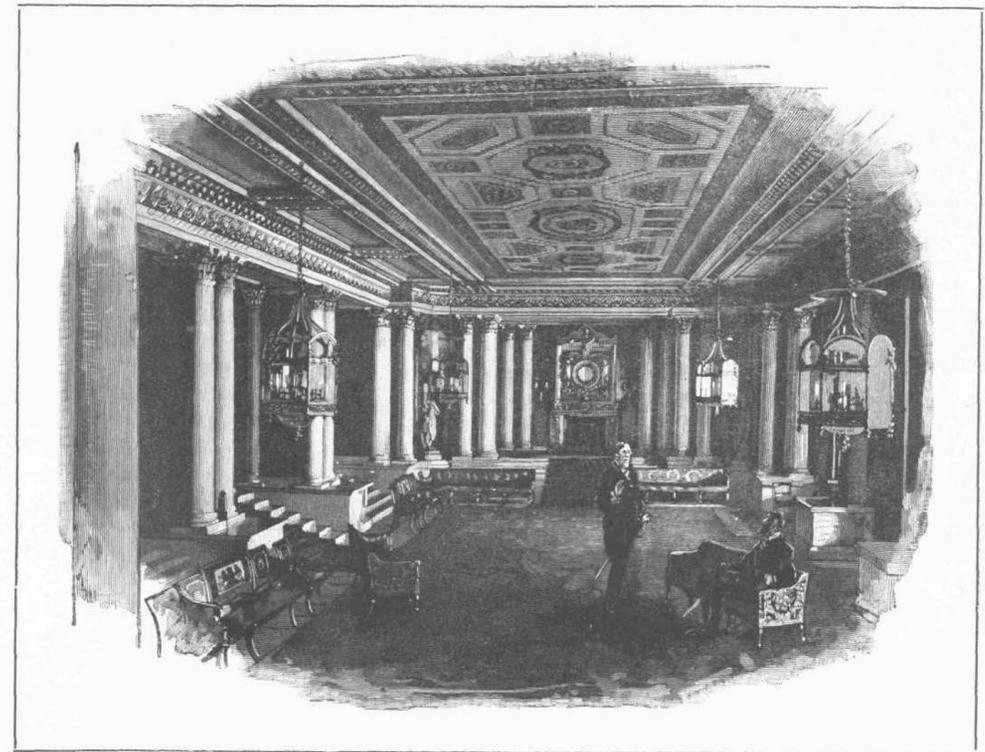
(*Ἐπειτα συνέλεια)

Το εν Λονδίνο βασιλικόν Ἰνάκτορον.
Ἡ μαρμαρίνη κλίμαξ.

Το εν Λονδίνο Βασιλικόν ἀνάκτορον.
Ἡ αἶθουσα τοῦ θρόνου

Το εν Λονδίνο βασιλικόν ἀνάκτορον.
Ἡ μαρμαρίνη αἶθουσα.

ΤΟ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΑΝΑΚΤΟΡΟΝ

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟΝ ΥΠΟ ΤΟ ΟΝΟΜΑ

ΑΝΑΚΤΟΡΟΝ ΤΟΥ ΒΟΥΚΙΓΓΑΜ

(μετά τριών εικόνων)

Τὸ ἀνάκτορον τοῦτο, ἐν ᾧ διαμένει ἡ βασι-
λισσα τῆς Ἀγγλίας ὡς ἂν εὐρίσκειται ἐν Λον-
δίῳ, δὲν ἦναι οἰκοδόμημα ὠρισμένου ῥυθμοῦ,

διότι ἀνεγέρθη ἐν ἐποχῇ μεταβάσεως τῆς ἀρχιτε-
κτονικῆς μετέχει τριῶν διαφορῶν ῥυθμῶν.
Εἶναι ὁμῶς τὸ μεγαλύτερον τῶν βασιλικῶν τῆς Ἀγ-
γλίας ἀνακτόρων καὶ ὡς τοιοῦτον καὶ ἕνεκα τῆς
ἱστορίας του σιδαστῶν καὶ τὰ μάλιστα ἀξιοπε-
ρίεργον.

Ὁ τόπος ἐν ᾧ ἀνηγέρθη τὸ ἀνάκτορον
μετὰ τοῦ ἐκτεταμένου κήπου, εἶναι ὑπὸ ἱστορικὴν
ἐποχὴν τόπος ἀρχαιότατος, διότι εὐρίσκειται ἐπὶ
τῆς ὁδοῦ, ἧτις ἐπὶ Ῥωμαίων ἦγεν ἀπὸ Ches-
ster εἰς Dover, πρὶν ἢ ἰδρῆθαι ἡ πόλις τοῦ Λον-
δίνου καὶ ἡ ἀρχαία αὐτῆς γέφυρα. Δύο παταμοὶ
μὴ ὑπάρχοντες σήμερον δισταυροῦντο ἐν τῇ με-
ταξῇ τῆς σημερινῆς Πικαδὶλλη καὶ Οὐστεινμστερ
ὁδῶν, καὶ ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως ταύτης ἀκριβῶς
ἐπὶ ἰσάφους εἰς ἄκρον βαλτωδῶς, φηκοδομήθη τὸ
Ἄνακτορον.

Σώζεται ἐν τῷ Βρετανικῷ μουσεῖῳ ἀρχαῖος
τοπογραφικὸς χάρτης τοῦ Λονδίνου τοῦ ἔτους 1675,
ὅπου καθαρῶς φαίνεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνακτόρου
κατεχομένη θέσις, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ὑπῆρχε δάσος
συκομωρεῶν τὸ ὅποιον καὶ τοῦτο ἔχει περιέργου
τὴν ἱστορίαν. Ἐν Γαλλίᾳ εἶχε πρὸ κειροῦ εἰσα-
χθῆ μετ' ἐπιτυχίας ἡ βιομηχανία τῆς μεταξῆς
καὶ ἡ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διατροφή τῶν μετα-
ξοσκωλήτων διὰ τῶν φύλλων τῆς συκομωρέας.

Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἠθέλησαν νὰ μιμηθῶσιν
καὶ οἱ Ἀγγλοὶ, οἵτινες ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰακώ-
βου τοῦ Α. ἐπέδοθησαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν
συκομωρεῶν καὶ ἰδρυσαν ἐκτεταμένον κήπον ἐκ
τοιοῦτων δένδρων ἐν τῇ ἀνω μνημονευθείσῃ θέσει.
Ἄλλ' οἱ Ἀγγλοὶ ἔκαμαν τὸν λογαριασμόν ἄνευ
τοῦ ἔνοδῶν, δὲν ἔλαβον δηλ. ὑπ' ὄψιν τὸ κλί-
μα των, διὸ καὶ ἡ δοκιμὴ τῆς παραγωγῆς μετά-
ξης σχεδὸν ἐναυάγησε, καὶ ὁ κήπος τῶν συκομω-
ρεῶν βαθμηδὸν ἐξέπεσε. Μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν
ἡγόρασε τὸν γῶρον τοῦτον ὁ Γεώργιος Γόριγκ,
ὅστις ἐνοσούμενος ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐκτίσεν ἐν-
ταῦθα οἰκίαν, ἐν ἣ καὶ κατῴκει, ἔχων πλησίον
του τὸν ἀρχαιότερον ἡδὴ κήπον. Ὁ βασιλεὺς Κά-
ρολος ὁ Α. ἀπέμεινε εἰς τὸν Γόριγκ τὸν τίτλον
κόμητος τοῦ Νόρβικ. Ἐν ἔτει 1703 τὸ κτήμα
τοῦτο ἡγορήθη παρὰ τοῦ Ἰωάννου Σέφλνδ,
μαρκησίου Νόρμανδῆ, ὅστις ἀνοικοδόμησε καὶ
ἐπιξέτεινε τὸ καταρρέον μέγαρον καὶ ἔλαβε παρὰ
τοῦ βασιλέως τὸν τίτλον δουκὸς τοῦ Βούκιγγαμ,
ὑπ' ὃ ὄνομα εἶναι καὶ γνωστὸς ἐν τῇ ἱστορίᾳ.
Ἐκτοτε τὸ βασιλικὸν ἀνάκτορον, τὸ ἐν τῇ θέσει
ταύτῃ ἀνεγέρθη ὑπὸ τοῦ Ὀλλανδοῦ ἀρχιτέκτο-
νος Βίνδε, φερεὶ τὴν ὀνομασίαν ταύτην. Ὁ λόρ-
δος Βούκιγγαμ ἦτο περίεργος χαρακτήρ, ἔχων
ὄλα τὰ ἑλαττώματα τῆς ἐποχῆς του καὶ μεγάλην
ὑπερηφάνειαν. Ζητήσας εἰς γάμον τὴν βασιλο-

παιδα Ἄνναν καὶ ἀπορριφθεὶς ἀπῆλθεν εἰς Γαλ-
λίαν, ὅπου διέμεινε ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Ἐπανελθὼν
εἰς Ἀγγλίαν ἐνομιμύθη τὴν Αἰκατερίνην Δάρνλεϋ
θυγατέρα ἀνεγνωρισμένην τοῦ βασιλέως Ἰακώ-
βου τοῦ Β. Ὅτι δὲ ἡ Ἄννα ἐγένετο βασίλισσα
ἐνθυμῆθη τὸν ἄνδρα, ὅστις εἶχε ζητήσει αὐτὴν
εἰς γάμον καὶ οὐ μόνον ἐπέκυρῶσεν αὐτῷ τοὺς ἀπο-
νεμηθέντας τίτλους ἀλλὰ καὶ ἰδιαιτέρον αὐτῆς
σύμβουλον ὀνόμασεν.

Αἰσθανόμενος οὕτως ἰκανοποιημένην τὴν φιλο-
τιμίαν του ἀπεράσισε νὰ δώσῃ σχῆμα καὶ ἐκτα-
σιν ἀνακτόρου εἰς τὸ μέγαρόν του, καὶ πράγματι
ἐν ἔτει 1706 ἐπερατώθη ἡ ἐπιβάλλουσα οἰκο-
δομὴ μετὰ τὸ ὄρατον κήπου, δι' ὃν τόσον ἐκαυ-
χάτο, ὥστε ἐπέτρειπεν ἐλευθέραν τὴν εἰς αὐτὸν
εἰσοδόν, μόνον καὶ μόνον ὅπως ἀκούῃ τὰς ἐπαί-
νουσας καὶ τὸν θαυμασμόν τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτὸν
ἀνθρώπων. Ἐν ἐκτεταμένῃ ἐπιστολῇ, γεγραμ-
μένη πρὸς ἕνα φίλον του, ὁ εὐγενὴς λόρδος περι-
γράφει λεπτομερῶς καὶ τὸ ἀνάκτορον καὶ τὴν
λαμπρότητα τοῦ κήπου μετὰ τὰς πυκνάς δεινδρο-
στοιχίας του, μετὰ τὰ σπήλαια καὶ τοὺς λαφίσκους
του, μετὰ τοὺς λαμπροὺς πίδακας κτλ. «Τὸ μόνον
τὸ ὅποιον τὸν λυπεῖ, λέγει ἐν τέλει τῆς ἐπιστο-
λῆς, εἶναι ὅτι δὲν εἶμι θεσίαν διὰ μουσεῖον εἰκόνα,
διότι ἠναγκάσθη νὰ καταστρέψῃ μακρὸν διάδρομον
ὅπως εὐρύνη τὴν μεγάλην αἴθυσαν». Περὶ
τῆς ἐξωτερικῆς ὄψεως τοῦ ἀνακτόρου οὐδὲν ἀνα-
φέρει ἡ ἐπιστολή, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι αὐτὴ ὀλί-
γον μετεβλήθη μέχρι σήμερον, ἐξαιρέσει τῶν
μικρῶν προσθηκῶν ἅς ἐπήνεγκεν ἡ βασίλισσα
Καρλόττα, ἧτις ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔζη ἐν αὐτῷ.

Μέρι τινα τοῦ κήπου οὐδέποτε καταρρυθμί-
σας ἕνεκα τῆς ἐκτάσεως, ἦν ἔλαθεν ἡ πόλις τοῦ
Λονδίνου πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνον.
Μετὰ τὸν θάνατόν του, συμβάντα ἐν ἔτει
1721, ὁ λόρδος Βούκιγγαμ ἐκληροδότησε τὸ μέ-
γαρόν του εἰς τὴν χήραν του, ἧτις ἀπέβιασε τῷ
1743. Ἐν ἔτει 1761 τὸ κτήμα τοῦτο ἡγορήθη
ὑπὸ τοῦ νέου βασιλέως ἀντὶ 21 χιλιάδων λιρῶν
στερλινῶν, καὶ τῷ 1775 ἐγένετο ἡ κατοικία τῆς
βασιλικῆς οἰκογενείας, ἀφ' οὗ τὸ προηγούμενον
ἀνάκτορον ἐν τῇ ὁδῷ Στράνδ παρεχωρήθη εἰς τὴν
Κυβέρνησιν διὰ δημόσια γκαρετία.

Ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Γ'. ἐποθετήσεν ἐν
τῷ ἀνακτόρῳ τοῦ Βούκιγγαμ τὴν πλουσίαν αὐ-
τοῦ φιλολογικῆς συλλογῆς. Σημειωτέον ἐνταῦθα
ὅτι κατ' ἐκεῖνους τοὺς χρόνους ἡ πόλις τοῦ Λον-
δίνου περιεῖχεν ὀλίγιστος βιβλιοθήκας. Ἡ βιβλι-
οθήκη τοῦ Βρετανικοῦ μουσείου ἰδρῆθη μόλις
τῷ 1757 ὑπὸ Γεωργίου τοῦ Β', ὅστις μικρὸν
πρὸ τοῦ θανάτου του ἐδώρησεν εἰς τὸ ἔθνος
τὴν ἀρχαίαν βιβλιοθήκην τῶν Ἀγγλῶν βασιλέων,
ἀποτελουμένην ἐκ δέκα χιλιάδων τόμων.

Τὸν πρὸς τὰ βιβλία ἔρωτα τοῦ μόλις δεκαε-
πταετοῦς βασιλέως Γεωργίου τοῦ Γ'. ἀποδεικνύει
ἡ σπουδὴ, μετ' ἣς ἠπλουτίσθη ἡ ἐν τῷ ἀνακτό-
ρῳ του συλλογὴ τῶν βιβλίων καὶ χειρογράφων.
Ὁ διάσημος Ἴονσον λέγει ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐξετέ-
λεσεν ἀληθῆς θαῦμα ἐν μικρῷ χρόνῳ διαστή-
ματι. Ὁ Βάρναρδ, ὁ τὸν βασιλέως βιβλιοθηκά-
ριος, ἔγραψε πρὸς τὸν Ἴονσον ἐκτεταμένην
ἐπιστολήν, ἐν ἣ δίδει λίαν ἀξιοσημειώτους ὁδη-
γίας περὶ τῆς ἰδρύσεως βιβλιοθήκης. Δυστυχῶς ἡ
ἐπιστολὴ αὕτη δὲν σώζεται, καθότι ὁ Βάρναρδ
οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ δώσῃ ἀντίγραφον αὐτῆς,

φοβοῦμενος μὴ τις ἐπιφοιτήσῃ τῶν ὁδηγῶν του.
Ἡ πλουσία αὕτη βιβλιοθήκη ἀποτελουμένη ἐξ
60 χιλ. τόμων ἀποτελεῖ σήμερον τμήμα τῆς
βιβλιοθήκης τοῦ Βρετανικοῦ μουσείου.

Ὅλα τὰ τέκνα τῆς βασιλίσσης Καρλόττας,
ἐξαιρέσει τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλλίας, ἐγεννή-
θησαν ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τοῦ Βούκιγγαμ, ἐνθα
καὶ ἡ τῷ 1810 χηρεύουσα βασίλισσα διέμεινε
μέχρι τοῦ ἐν ἔτει 1818 ἐπισυμβάντος θανά-
του τῆς.

Ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Δ'. εἶχε τὴν ἐπιθυ-
μίαν νὰ ὀρίσῃ τὸ ἀνάκτορον τοῦ Βούκιγγαμ εἰς
βασιλικὴν κατοικίαν ἀντὶ τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Ἀ-
γίου Ἰακώβου. Ἄλλ' αὐὶ βουλαὶ παρενέβηλον
προσκόμματα εἰς τοῦτο, διότι τὸ ἀνάκτορον ἐθε-
ωρεῖτο ἀκατάλληλον διὰ βασιλικὴν αὐλήν. Τέ-
λος ὁμῶς ἀπερασίθη ἡ ἀναγκία τῶν ἀρχαίων
ἀνακτόρου, δι' ἣν ἰδρανήθησαν μεγάλα ποσὰ
καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1848 ὀριστικῶς πλέον τὸ
ἀνάκτορον τοῦ Βούκιγγαμ εἶναι ἡ κατοικία τῆς
βασιλικῆς Αὐλῆς.

Ἐκ τῶν τριῶν παρατιθεμένων εἰκόνων ἡ μὲν
παριστᾷ τὴν μεγάλην μαρμαρινὴν κλίμακα, ἡ
δὲ τὴν μαρμαρινὴν αἰθυσαν, καὶ ἡ τρίτη τὴν
μουσικὴν αἰθυσαν τοῦ πρίγκηπος Ἀλβέρτου,
τοῦ τόσον προῶρος ἀποθανόντος συζύγου τῆς
βασιλίσσης Βικτωρίας, ἧτις διετήρησε τὴν αἰ-
θυσαν ταύτην ὅποις ἦτο πάντοτε.

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΣΚΟΥΔΕΡΗ

Ἱστορικὸν διήγημα

Μετὰφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ

ὑπὸ τῆς δεσποινίδος

ΛΟΥΚΙΑΣ Μ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἄρα φυλλ. 182).

Ταῦτα εἰπὼν ἠγέρθη καὶ μετὰ συνέπειαν εἰς τὸν
μυστηριώδη θόλον ἐνθα μοὶ παρέθεσε τὴν θέαν
τῶν κοσμημάτων του.

Βεβαίως ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔχει πλουσιώτερα αὐ-
τῶν, ἐνὸς ἐκάστου ἐκρέματο δειλότερον, ἐν ᾧ ἑ-
σημειοῦτο ποῖος ἦτο ὁ ἐνολεὺς καὶ διὰ τίνος
ρόπου, διὰ κλοπῆς, λωποδυσίας, ἢ φόνου κατὰ-
σχε πάλιν αὐτὸ.

— Κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων σου, προσέ-
θηκεν ὁ Καρδιλιάκ, μετὰ πηγμυρῆς φωνῆς, πλὴν
πομπωδῶς, κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων σου, θέ-
των τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ θέλεις
μοὶ κάμει ἱερὸν ὄρκον, ὅπως μετὰ τὸν θάνατόν μου
μεταβῆλθῃς εἰς κόνιν πάντα ταῦτα τὰ πλοῦτη,
διὰ τρόπον, ὃν ἐγὼ τότε θέλω σοὶ κάμει γνωστόν.

Δὲν θέλω τὰ αἰμοσταγῆ ταῦτα ἀριστοεργή-
ματα νὰ περιέλθωσιν εἰς χεῖρας ἄλλου, καὶ μά-
λιστα εἰς τὰς ἰδικὰς σου ἢ εἰς τὰς τῆς Μαγδα-
ληνῆς. Περιπέλθῃς εἰς τὸν λαδούρινον αὐτὸν
τοῦ ἐγγλήματος, παλαιῶν μεταξὺ ἀγάπης καὶ ἀπο-
στροφῆς, εὐδαιμονίας καὶ τρόμου, ἠδυνάμην νὰ
συγκριθῷ μετὰ καταδίκου, ὅστις, ἐξ ἐνός βλέ-
πει ἀνωθεν ἄγγελον μετὰ γλυκύτητος νεύοντα

πρὸς αὐτόν, καὶ ἐξ' ἄλλου τοὺς φλογεροὺς ὄνυχας
τοῦ διαβόλου κρατοῦντας αὐτὸν ἰσχυρῶς καὶ βα-
σανίζόμενον οὕτω, ἔτι μᾶλλον διὰ τοῦ γλυκίως
μειδιήκτους τοῦ ἀγγέλου, ἐν ᾧ ἀπεικονίζεται ἡ
μεγαλύτερα οὐράνιος εὐδαιμονία. Ἐργισα νὰ
ἀπέτωμαι περὶ φυγῆς, περὶ αὐτοχρησίας, πλὴν
τὸ ζήτημα τῆς Μαγδαληνῆς μετ' ἀνεχάτιζε.

Τί θὰ ἐγένετο αὕτη;

Δύνασθε νὰ με μωρηθῆτε, Δεσποινίς, ὅτι ἔδει-
ξα τόσην ἀδυναμίαν καὶ δὲν κατόρθωσα νὰ νική-
σω διὰ τῆς βίας πάθος ὅπερ με συνέδει μετὰ τοῦ
ἐγγλήματος, ἀλλὰ ἀρκετὰ ἀκριβᾶ πληρώνω τοῦτο
δι' ἐπαισχύοντο θανάτου. Ἡμέραν τινὰ ἦτο
ὁ Καρδιλιάκ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσυνήθως ζωηρῶς,
ἔθωπευε τὴν Μαγδαληνὴν ἐρρίπτειν ἐπ' ἐμοῦ τὰ
τρυφερώτερα βλέμματα, ἔπινεν εἰς τὴν τράπεζαν
φιάλην ἐκλεκτοῦ οἴνου, ὡς ἐσυνήθειζε νὰ κάμνη
τοῦτο κατὰ τὰς ἐορτὰς ἢ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας,
ἐτραγωδεῖ καὶ τέλος ἦτο πλήρης χαρῆς. Ἡ Μαγ-
δαληνὴ μὰς ἀφῆκεν καὶ ἐγὼ ἐσκόπον νὰ εἰσελθῶ
εἰς τὸ ἐργαστάσιον.

— Κάθησε, παιδί μου, ἀνεφώνησεν ὁ Καρδι-
λιάκ σήμερον δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία, ἔλθε νὰ
πίωμεν καὶ πάλιν εἰς τὴν ὑγίειν τῆς λαμπρο-
τέρας καὶ μᾶλλον ἀξιοτίμου Κυρίας τῶν Πα-
ρισίων.
Ἀποῦ ἐπράξαμεν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του καὶ
ἐκινώσαμεν τὴν φιάλην. Εἰπέ μοι λέγει Ὀλιβιέ,
πῶς σὲ ἤρσει τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο δίστιγον.
«Ὁ ἔρωσ ὁ φοβοῦμενος ληστὰς
Εἶναι ἀνάξιος ἀγάπης».

Τότε μοὶ διηγήθη πάντα τὰ διατρέξαντα ἐν
τῷ βασιλικῷ θαλάμῳ ἐπὶ παρουσίᾳ ὑμῶν, τοῦ
Βασιλέως καὶ τῆς Μαντινῶν. Προσέθηκεν δὲ ὅτι
ὑπελήπτου πάντοτε ὑμᾶς, ὡς οὐδένα ἄλλον ἐν
τῷ κόσμῳ, ὅτι εἴθε πεπρωκυμένη μετὰ το-
σαύτης ἀρετῆς ὡσεὶ καὶ ὁ κακὸς του δαίμων ὠ-
χρεῖα ἐνώπιον ὑμῶν καὶ καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὸ
ἐπιδοθῆν ὑμῖν ὄρατον κόσμημα, ποτὶ κακὸν φάσμα
δὲν ἠδύνατο νὰ διαχέρῃ σέψιν ἢ ἐπιθυμίαν
φόνου. Ἄκουσον, Ὀλιβιέ, εἶπε, τί ἀπεράσισα.

Πρὸ πολλοῦ εἶχον ἐργασθῆ περιθέραιον καὶ ψέ-
λιον διὰ τὴν Ἐρρίεταν τῆς Ἀγγλίας. Ἡ ἐργα-
σία ἐπέτυχεν ὑπερβαλλόντως, ἀλλ' ἡ ἰδέα ὅτι
ἤθελον στερεθῆ τὸν ἀγαπῶντον αὐτόν θησαυρὸν
μετὰ κατεσπάρτατι καὶ ἀνεβῆλλον πάντοτε νὰ τὸν
ἐπιδώσω ἕως οὗ ἀπέβιασε.

Γνωρίζεις τὸν θάνατον τῆς ἀτυχῆς αὐτῆς ἡ-
γεμονίδος διὰ δολοφονίας.

Τὸ κόσμημα τοῦτο, ὅπερ μοὶ μένει, ἐπιθυμῶ
νὰ τὸ προσφέρω εἰς τὴν Δεσποινίδα Σκουδερῆ
ὡς ἐνδειξὴν σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης ἐν ὀνό-
ματι τῆς καταδικωμένης συμμορίας. Τοιοῦτο-
τρόπος οὐχὶ μόνον ἡ Σκουδερῆ λαμβάνει ζωηρὰν
ἐκφρασιν τοῦ θριάμβου τῆς, ἀλλὰ καὶ ἐν ταυτῷ
ἐμπαιζόνται, ὡς ἀρμοζει, ὁ Δεργαὶ καὶ ἡ συνο-
δεία του.

Πρέπει νὰ φέρῃς τὸ κόσμημα πρὸς αὐτήν.
Ἄμα ὁ Καρδιλιάκ ἐπέφερε τὸ ὄνομα ὑμῶν Δε-
σποινίς, μοὶ ἐφάνη, ὡς ἂν μέλας τὴς πέπλος ἐπέ-
σῦρετο καὶ ἡ ὠραὶ καὶ ἡ ζωρὰ εἰκὸν τῆς παι-
δικῆς μου ἡλικίας παρουσιάζετο μετὰ λαμπρῶν
καὶ ποικίλων χρωμάτων.

Θαυμασία παρηγορία εἰσεδυσεν εἰς τὴν ψυχὴν
μου, ὡς καὶ ἀκτίς ἐλπίδος, ἐνώπιον τῆς ὁποίας
τὰ ζωερὰ φαντάσματα ἐξέλιπον. Ὁ Καρδιλιάκ

ἐνόησε τὴν ἐντύπωσιν, ἣν μοὶ ἔκαμον οἱ λόγοι
του, ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ προσώπου μου.
— Φαίνεται, μοὶ λέγει, ὅτι ἡ ἰδέα μου σὲ εὐ-
χαριστεῖ, πρέπει νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἐνδομυχῶς τις
φωνή, ὅπως διαφορῶς τῆς αἰμοδόρου ἐκείνης με
διακτεῖται νὰ πράξω τοῦτο.

Ἐνίστη αἰσθάνομαι ἰσωτερικὴν ἀνησυχίαν καὶ
φόβος μέλλοντος συμβάντος με ταράττει. Μοὶ
φαίνεται δὲ ὅτι ἐκεῖνο, ὅπερ δι' ἐμοῦ ἤρχισαι νὰ
ἐκτελῆ ὁ κακὸς δαίμων, θέλει καταμετρηθῆ ἀρ-
γότερα εἰς τὴν ἀθάνατον ψυχὴν μου, εἰ καὶ αὕτη
ἀμεταχος ὅπως εἶναι τοῦ κακουργήματος.

Ἐν τοιαυτῇ διαθέσει εὐρισκόμενος ἔρχισαι νὰ
ἐργάζωμαι διὰ τὴν Παναγίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν
τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου ἀδελφάντινον ὥρα ν' ἐπέ-
φρανον, πλὴν ἀκαταλόγητος ἀνησυχία με κατε-
λάμβανε ὡς ἂν ἐλάμβανον ἀνά χεῖρας τὴν ἐρ-
γασίαν, καὶ τοιοῦτο ῥόπως ἠναγκάσθη νὰ πα-
ραιτηθῶ αὐτῆς.

Τώρα, μοὶ φαίνεται, ὅτι στείλων πρὸς τὴν
Σκουδερῆ τὸ ὄρασιότερον κόσμημα, ὅπερ ποτὶ
ἐργάσθη, πράττω εὐσεβῆς τι καὶ ὅτι οὕτω ἐπι-
καλοῦμαι τὴν εὐάρεστον αὐτῆς συνδρομὴν ὑπὲρ
ἐμοῦ.

Τότε ὁ Καρδιλιάκ, γνωρίζων καλλίστα πάντα
τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν ὑμέτερον βίον, μοὶ εἶπε
περὶ τῆς ὥρας, τοῦ τρόπου καὶ τοῦ τόπου τῆς
ἐπιδόσεως τοῦ κοσμημάτος, ὅπερ μοὶ παρεδώ-
κεν ἀποῦ τὸ ἔθιστο κλάδος ἐντός πυλίδος.

Ἥμην ὅπως χαρὰ, διότι ὁ ὕψιστος διὰ τοῦ
κακούργου Καρδιλιάκ μοὶ εἰδείκανε τὴν ὁδόν, δι'
ἣς ἠδυνάμην νὰ σωθῶ ἐκ τῆς κολάσεως, ἐν ἣ
ὡς κατηραμένος ἀμαρτωλὸς, ἔβασανίζομην.

Διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου ἠδυνάμην νὰ φθάσω
μέχρις ὑμῶν καὶ ἐσκηπτόμην, ὡς υἱὸς τῆς Ἄννης
Βρισῶν καὶ θετός ὑμῶν υἱός, νὰ πέσω εἰς τοὺς
πόδας σας καὶ νὰ πᾶς ὁμολογήσω τὰ πάντα.

Ἦθελαι τότε βεβαίως συγνηθῆ ἐκ τῆς
ἀνεκράστου δυστυχίας τῆς ἐπαπειλούσης τὴν
ἀθῶν καὶ ἀτυχῆ Μαγδαληνὴν ἐν τῇ ἐξιστορήσει
τοῦ μυστηρίου τοῦτου· πλὴν ὁ μέγας καὶ διορα-
τικὸς ὑμῶν νοῦς εὐρε μέσον, ἵνα καὶ ἄνευ τῆς
ἀποκαλύψεως ταύτης ἀνεπερῆσθη κατὰ τῆς
μοχθηρίας τοῦ Καρδιλιάκ. Μὴ με ἐρωτᾶτε πῶς
ἠθέλαι εὐρεῖν τὸ μέσον τοῦτο. Εἶμαι πεπεισμένος
ὅτι ὑμεῖς ἠδύνασθε νὰ σώσητε ἐμὲ καὶ τὴν Μαγ-
δαληνὴν, καὶ ἡ βεβαίότης αὕτη ἦτο ἐν τῇ καρδίᾳ
μου τόσον βαθέως ἐργαχαρῶμένη, ὅσον καὶ ἡ
πίστις εἰς τὴν ἀντιλήψιν τῆς Παναγίας.

Γνωρίζετε, δεσποινίς, ὅτι τὸ σχέδιόν μου ἀπέ-
τυχε κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα, πλὴν δὲν ἀπόλεσα
καὶ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἄλλοτε θὰ ἦμην εὐτυχεστέ-
ρος. Ὁ Καρδιλιάκ μετεβλήθη αἰφνης, ἀπόλεσε
τὴν εὐθυμίαν του, περιεφύετο μελαγχολικός,
προσῆλθον τὰ βλέμματά του, ἐπιθῆριζε λέξεις
ἀσυναρτήτους καὶ ἀκατάληπτους, διερκῶς χειρο-
νομῶν, ὡς νὰ ἠμῶντο κατὰ ἐξθροῦ καὶ τὸ πνεῦμά
του ἐφάνετο βασανίζομενον ὑπὸ σέψιν κωκῶν.

Ἐν τοιαυτῇ διαθέσει εὐρίσκειτο ἡμέραν τι. ἂ
καθ' ὅλην τὴν προίαν· τέλος ἐκῆθησεν εἰς τὴν
ἐργασίαν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀνεπήδησε καὶ μετ'
ἀθμίας ἐρρίψε βλέμμα ἐκ τοῦ παραθύρου, καὶ
εἶπε σθερῶς καὶ μετὰ λύπης· «Πόσον ἤθελον νὰ
ἐρῶμαι τὸ κόσμημά μου ἢ Ἐρρίετα τῆς Ἀγ-
γλίας!» Αἱ λέξεις αὗται μοὶ ἐνεποίησαν τρόμον,
διότι ἐνόησα ὅτι καὶ πάλιν ὁ κακὸς του δαίμων

κατεδίωκεν αὐτόν διὰ τοῦ φάσματος τοῦ φόνου
καὶ ἐπὶ πάλιν ἀντήχη εἰς τὰ ὠτὰ του ἡ φωνὴ
τοῦ Σατανᾶ.

Ἐίδον τὴν ζῶην ὑμῶν ἀπειλουμένην ἐκ τῆς
ἐπαράτου δολοφονίας καὶ ἐσκήθην, ὅτι ἂν ὁ Καρ-
διλιάκ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ πάλιν τὸ κόσμημα εἰς
τὰς χεῖρας του, ὑμεῖς δὲν θὰ ἐσώζεσθε. Ὁ κίνδυ-
νος ἠδύνατο ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν. Τότε ἀπήνησθα
ὑμᾶς ἐπὶ τῆς γερύρας καὶ προχωρήσας μέγρι τοῦ
ὄχηματος ὑμῶν ἐρρίψα τὸ δειλότερον, καθικει-
τείων ὑμᾶς νὰ ἐπιδόσθητε τὸ κόσμημα εἰς τὸν
Καρδιλιάκ. Πλὴν δὲν ἤλθετε καὶ ἡ ἀνησυχία
μου ἐβῆσας μέχρις ἀπελπίσεως, πρὸ πάντων ὅτε
τὴν ἐπισῶσαν αὐτὸς δὲν ὤμιλει περὶ ἄλλου ἢ περὶ
τοῦ πολυτιμοῦ αὐτοῦ κοσμημάτος, ὅπερ καθ' ὅλην
τὴν νύκτα εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν.

Ἦμην πλέον βεβαίως ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ὑμῶν,
διότι ἂν ἦτο δι' ἄλλον τινά, βεβαίως ἤθελον ἡδῆ
ἔχει ἐκτελεσῆ τὸ ἔργον του κατὰ τὴν νύκτα ἐκεῖ-
νην. Ἐπρεπε νὰ σώσω ὑμᾶς, ἔστω καὶ ἀρκυρῶν
τὴν ζῶην αὐτοῦ.

Ὅτε λοιπὸν ὁ Καρδιλιάκ μετὰ τὴν ἐσπερινὴν
προσευχὴν ἀπεσῶρθη κατὰ τὴν συνθηκὴν του,
ἀνέβη εἰς παραθύρον τι πρὸς τὴν αὐλήν, εἰσῆλ-
θεν εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ τοίχου καὶ ἐμῖνον ἐκεῖ
πλησίον ἐν τῷ σκοτει. Μετ' οὐ πολλὴ ἐξῆλθεν ὁ Καρ-
διλιάκ, βηματικῶν ἐλαφρῶς, εἰς τὴν ὁδόν·

ΕΠΙΣΟΔΙΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΤΟΥ ΉΣΤ'

(Ιστορικόν διήγημα)

Ἡ νύξ τῆς 20 Ἰουνίου 1791 ἦτο ἡ στιγμή, καθ' ἣν ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος ὁ 16^{ος}, βλέπων τὸ ἀδύνατον τῆς περαιτέρω ἐν Παρισίαις διαμονῆς του, ἀπεράσειεν ἢ ἀπέλθῃ ἐκείθεν μετὰ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας. Ἐν Παρισίαις ἡ δυστυχὴς αὕτη οἰκογένεια ἦτο ἐκτεθειμένη εἰς τὰς ταπεινώσεις καὶ τὰς προσβολὰς τοῦ ὀφρηνισαντος ὄχλου. Ὁ βασιλεὺς ἐπομένως ἐπέκρινε ὅτι διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως του ἠδύνατο ἴσως νὰ σώσῃ τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τῶν κινδύνων τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν φίλων καὶ συμμάχων του ἡγεμόνων νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὸ κράτος του τὴν τάξιν.

Ἄλλ' εἰς τὰ ὄμματά των ἀνδρῶν τῆς ἐπαναστάσεως ἡ ἀναχώρησις τοῦ βασιλέως ἐκ Παρισίων ἦτο λειποταξία, καὶ τὸ κατὰ τῆς βασιλείας μίσησ ἐκορυφώθη. Ἰσως ἂν ὁ βασιλεὺς εἶχε τὴν τόλμην νὰ μείνῃ ἐν τῷ ἀνακτόρῳ του τὰ πράγματα ἐλάμβανον διάφορον τροπὴν.

Ὀλίγοι μόνον ἐγνώριζον τὸ μυστικὸν τῆς φυγῆς καὶ αἱ προπαρασκευαίαι ἐγένοντο ἐν ἄκρῳ μυστικότητι. Ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια καὶ ἡ συνοδία τῆς ἀπετέλου ἐν ὅλῳ ἐνέει πρόσωπα. Ἡ βασίλισσα ἔλαθε τὸ ὄνομα βαρονίδος Κόρφ, ὁ βασιλεὺς μετεμφιεσθῆ ὡς θαλαμηπόλος, ὁ δὲ διαδόχος ὡς κόρη. Τρεῖς πιστοὶ θωρακοφόροι, φέροντες πολιτικὴν στολήν, συνοδεύον τοὺς βασιλεῖς, ἀλλ' οἱ στρατιῶται οὗτοι οὐδὲ πιστόλιον ἔφερον, ὅπως μὴ διεγείρωσι τὰς ὑπονοίας τῶν ἀρχῶν ἐν ταῖς διαφόροις κομποπόλεις, ἃς ὤρισον νὰ διελθῶσι πρὶν ἢ φθάσωσιν εἰς τὰ σύνορα. Δύσκολος πρὸς τοῦτοις ἀπέβαιεν ἡ φυγὴ, διότι καὶ ἡ βασίλισσα ἦτο γνωστὴ καὶ ἡ φυσιογνωμία τοῦ βασιλέως ἐκφρασσικεῖται καὶ πασίγνωστος, διότι ἡ εἰκὼν του οὐ μόνον πανταχοῦ ἦτο ἀνηρτημένη ἀλλ' εὐρίσκειτο ἀποστιτυπωμένη ἐπὶ τῶν χαρτονομισμάτων καὶ τῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων.

Μ' ὄλον τοῦτο ἡ οἰκογένεια ἦτο ἀρκούντως εὐθυμος ἀφ' οὗ διήλθεν ἀπροσκόπως τοὺς εἰς τὰ κρόθουρα τῆς πόλεως φύλακας καὶ ἐνόμιζε πάντα κινδύνον ἀποσβεσθέντα. Ὁ στρατηγὸς Βουλλιέ εἶχε τοποθετήσῃ ἐκ Νανσὴ εἰς διαφόρους σταθμοὺς ἀποσπάσματα ἵππειων ἐπειδὴ ὁμοῦ παρὰ τὰ συμπεφωνημένα ἡ φυγὴ ἀνεβλήθη ἐπὶ μίαν ἡμέραν, τὰ ἀποσπάσματα ταῦτα, νομίσαντα ὅτι ὁ βασιλεὺς διήλθε δι' ἄλλης ὁδοῦ, εἶχον ἐγκαταλείψει τὰς θέσεις των. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀμάξῃ εὐρίσκειτο ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα, ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ τὰ δύο βασιλικά τέκνα καὶ ἡ μεγάλη Κυρία τῆς αὐλῆς Τουρζέ.

Ἐν Ἐτάγγ συνέβη δυσάρεστον ἐπεισίδιον· τροχὸς τῆς βασιλικῆς ἀμάξης ἐθραυσθῆ, καὶ ἡ ἐπισκοπὴ αὐτοῦ ἀπήτησεν ἀριετὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ βασιλεὺς κατεβῆ τῆς ἀμάξης ἐφάνη εἰς τὸ περικυκλωσάν τὴν ἀμάξαν πλῆθος, τὸ ὅποιον καίτοι ἀναγνωρίσαν αὐτὸν δὲν εἰδείξεν ἐχθρικὰς

διαθέσεις. Ἐν Σαιν-Μενεγούλδῃ, ἐτέρῳ σταθμῷ ὅπου ἐγένετο ἀλλαγὴ τῶν ἵππων, πολὺ πλῆθος συνήχθη περὶ τὴν μεγάλην ἀμάξαν, καὶ ὁ βασιλεὺς ἔκαμῃ τὴν ἀπερισκίψαν, νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν τῆς ἀμάξης. Ὁ υἱὸς τοῦ ταχυδρομικοῦ ἐπιστάτου Δρουέ, ἄκρος Ἰακωθίνος, τὸν ἀνεγνώρισεν ὁμοίως, καὶ ἅμα ἡ ἀμάξα ἐξέκινεσεν διὰ Βαρέννην, μετέβη εἰς τὸ δημαρχεῖον καὶ ἀνήγγειλε τὴν διάβασιν τοῦ βασιλέως. Εὐθύς αὐτὸς μετὰ τινος φίλου του ἱππέως ἀπέβη εἰς Βαρέννην, ἵνα εἰδοποιήσῃ τὰς ἐκεῖ ἀρχάς. Ὡστε ὅταν αἱ βασιλικά ἀμάξα ἐφθασαν εἰς τὴν πρὸ τῆς κομποπόλεως ταύτης γέφυραν, τὴν εὐρον κεκλεισμένην. Δύο στρατιῶται ἐπιστοὶ προσῆλθον καὶ ἐζήτησαν τὰ διαβατήρια. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐφθασεν ἐπὶ τόπου καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς τῆς δημοκρατίας, ὁ παντοπώλης Σωσέ, ὅστις διέταξε τοὺς ὀδοπόρους νὰ τὸν παρακολουθήσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπως ἐξετασθῶσιν ἐκεῖ τὰ ἐγγραφά των.

Ἦτο νύξ, καὶ ὁ Σωσέ προτιπορεύετο μετὰ φωνῆ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, ἥτις ὠδηγήθη εἰς μίαν ἰσόγειον αἴθουσαν τῆς οἰκίας τοῦ εἰσαγγελεως. Ἐθνοφυλάκας κατέλαβον τὰς θύρας Ὁ Δρουέ παρήγγειλε γενικὴν κωδωνοκρουσίαν, ἥτις συνήθροισεν περὶ τὴν οἰκίαν ἄπειρον πλῆθος λαοῦ, καὶ πλείστους ἔθνοφυλάκας. Ἐν τῷ δωματίῳ ὁ Σωσέ δεικνύων εἰκὼνα τοῦ βασιλέως ἀνηρτημένην ἐπὶ τοῦ τοίχου, εἶπε πρὸς τὸν ἡγεμόνα·

— Μεγαλειότατε, αὕτη εἶναι ἡ εἰκὼν σας! — Ναι, φίλε μου, ἀπήτησεν ὁ βασιλεὺς ζωηρῶς, ἐγὼ εἰμαι ὁ βασιλεὺς!

Καὶ ὁ βασιλεὺς ἦτο αἰχμάλωτος, χωρὶς ἀκόμη νὰ τὸ ἐνοήσῃ. Ὅτε ὁμοῦ ἤρξατο ἡ ἀνάκρισις τοῦ εἰσαγγελεως, ὅτε τῷ εἶπον ὅτι δὲν τῷ ἐπιτρέπεται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πορείαν του, ὅτε ἀπώλεσε τὴν ἐλπίδα νὰ ἴδῃ ἐρχομένους πρὸς βοήθειάν του τοὺς ἄνδρας τοῦ πιστοῦ στρατηγοῦ Βουλλιέ, ἐνόησεν ὅποια τύχη τὸν ἀνέμενον. Εἰς τῶν συνοδούντων αὐτὸν ἀξιοματικῶν τὸν παρακάλεσε νὰ τῷ δώσῃ διαταγὰς διὰ τὸν στρατηγὸν Βουλλιέ, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς, ὡς ἐξυπνὸν ἐκ ληθάργου, τῷ εἶπεν.

— Εἰμὶ αἰχμάλωτος, καὶ δὲν δύναμαι νὰ δώσω περαιτέρω διαταγὰς. Εἶπε τῷ Βουλλιέ, νὰ πράξῃ ὅ, τι νομίζει.

Ἡ βασίλισσα ἐκάθητο ἐπὶ ταπεινῆς ἑδρας, κρατοῦσα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τὸν ἐντρομον διάδοχον, ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἐμποδίσῃ νὰ τῇ τὸν ἀποσπάσωσιν. Τὰ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας εὐρίσκοντο ἐν τῷ παρακειμένῳ δωματίῳ.

Ἡ βασίλισσα παρεκάλει τὴν σύζυγον τοῦ παντοπώλου εἰσαγγελεως νὰ πείσῃ τὸν σύζυγόν της νὰ σώσῃ τὸν βασιλέα. Πλὴν εἰς μάτην! Ἡ ἐπανάστασις ἐκράτει πλέον τὸ θῆμά της. Καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἤκούοντο αἱ ἀρχαὶ τοῦ ὄχλου φωναί. Εἰς Παρισίους! Εἰς Παρισίους!

Ἐν τοσοῦτῳ ἐφθασαν καὶ οἱ ἐκ Παρισίων ἀποσταλέντες ἄνδρες πρὸς καταδιώξιν τοῦ φυγόντος βασιλέως, οἵτινες εἶχον ἐντολὴν νὰ συλλάβωσι τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν καὶ νὰ τὴν ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Ὅτε οἱ ἄνδρες οὗτοι ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τοῦ Λουδοβίκου καὶ τῷ ἐπέδειξαν τὸ ψήφισμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὁ βασιλεὺς ῥίψας ἐν ἀπελπισίᾳ τὸ ἐγγράφον ἐπὶ τῆς κλίνης τῶν κοιμωμένων τέκνων του, ἀνεφώνησεν·

— Ἡ Γαλλία δὲν ἔχει πλέον βασιλέα!

Ἡ βασίλισσα δὲ ῥίψασα κατὰ γῆς τὸ ἐγγράφον ἀνέκραξε·

— Δὲν θέλω, ὁ χάρτης οὗτος νὰ μολύνῃ τὴν κλίνην τῶν τέκνων μου.

Τὴν 8^{ην} πρωῒν ὥραν οἱ φυγάδες συνοδευόμενοι ὑπὸ ἔθνοφυλάκων ἔλαβον πάλιν τὴν πρὸς τοὺς Παρισίους ἄγουσαν. Τὰ μέλη τῆς ἔθνοσυνελεύσεως ὠδηγήσαν ἐν νεκρικῇ σιγῇ τοὺς βασιλεῖς μέχρι τοῦ Κερνυμικοῦ, καὶ αἱ ὁδοὶ ἦσαν πλήρως λαοῦ, παρατηροῦντος ἐν σιγῇ καὶ σοβαρῶς τὴν παραδόξον ταύτην πομπήν. Ἡ πομπὴ αὕτη ἦτο ὁ πρόδρομος τῆς ἐτέρας φοικώδους πομπῆς ἥτις συνοδεύει τοὺς δυστυχεῖς τῆς Γαλλίας βασιλεῖς ἀπὸ τοῦ δεσποτικίου εἰς τὴν λαμνητόμου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΒΑΝΕΛ

ΓΑΛΛΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

(μετὰ δύο εἰκόνας)

Ἡ σχολή, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ Καβανέλ, εἶναι ἡ σχολὴ τοῦ Gérôme, οὐ καὶ κλητῆς διατέλεσεν. Ἡ σχολὴ αὕτη ἔχει δύο τινὰ τὰ χαρακτηριστικὰ· ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν πιστὴν ἀπεικόνισιν τῆς φύσεως χάριν αὐτῆς τῆς φύσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν παράστασιν τῶν εἰκόνων χάριν αὐτῶν τῶν εἰκόνων. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο τούτων τμημάτων ἵσταται ὁ Καβανέλ, ὅστις καὶ τὴν φύσιν πιστῶς ἀπεικόνισεν, καὶ εἰς τὰς εἰκόνας του, ἰδίως δὲ εἰς τὰς προσωπογραφίας του, ἔδωκεν ἰδιωδὲς τι, τὸ ὅποιον ἐξίρει αὐτὰς ἀπὸ τῶν κοινῶν προσωπογραφιῶν. Ὅ,τι δὴποτε ὁμοῦ παρήγγαχεν ὁ χρωστήρ αὐτοῦ, δέον νὰ εἰπωμεν ὅτι πάντοτε ἐθήρυσεν τὴν ἐντέλειαν, εἴτε ἱστορικὰς ὑποθέσεις διεπραγματεύθη, εἴτε συμπλέγματα εἴτε καὶ πρόσωπα ἀπεικόνισεν.

Ἐγεννήθη ὁ Ἀλέξανδρος Καβανέλ ἐν Μομπιλλιέ τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας ἐν ἔτει 1823. Ἐν ἡλικίᾳ δεκαεῖς ἔτων συναγωνισθεὶς ἐν τῇ ἰδιαιτέρῳ αὐτοῦ πατρίδι ἐν καλλιτεχνικῷ διαγωνισμῷ ἐξῆλθε νικητὴς καὶ ἔλαβεν ὑποτροφίαν ἐν Παρισίαις, ὅπως τελειοποιηθῇ. Ἐν ἔτει 1845 ἔλαθε τὸ « μέγα βραβεῖον τῆς Ῥώμης » διὰ τῆς λαμπρῆς εἰκόνας του. « Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῷ Πραιτωρείῳ ». Μισταβὰς εἰς Ῥώμην ἐξέτέλεισε διαφόρους εἰκόνας, ἐκτεθείσας εἰς τὰς ἐναυσίους ἐκθέσεις τῶν Παρισίων. Μεταξὺ αὐτῶν διακρίνονται αἱ ἐξῆς. « Ὁ ἅγιος Ἰωάννης διδάσκων ἐν τῇ ἐρήμῳ », α ὁ θάνατος τοῦ Μωϋσέως καὶ δώδεκα συνθέσεις, παριστώσας τοὺς δώδεκα μῆνας τοῦ ἔτους. Αἱ δώδεκα αὗται εἰκόνας ἦσαν ἀνηρτημέναι ἐν τῷ δημαρχεῖῳ τῶν Παρισίων, καὶ κατεστράφησαν διὰ τῆς πυρπολήσεως τοῦ δημαρχεῖου ὑπὸ τῶν στασιαστῶν ἐν ἔτει 1871. Ἡ εἰκὼν αὐτοῦ, γραφισα κατ' 1855, καὶ περιετώσα « Χριστιανούς ἀνακαλύπτοντας σῶμα ἀρπυγῶν ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Τιβέρεως » παρίσχειν εἰς τὸν καλλιτέχνην χρυσοῦν μεταλλῶν καὶ τὸ γαλλικὸν παράσημον.

Ἐν ἔτει 1864 ὁ Καβανέλ προήχθη εἰς τὸ χρυσοῦν παράσημον καὶ ἀνέλαθε τὴν προσωπογραφίαν τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολεόντος τοῦ Γ'. Ἡ εἰκὼν αὕτη εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς τὸν ζωγράφον Ἰππόλυτον Φλανδρέν, ὅστις ὁμοῦ παρέστησεν τὸν Γάλλον μοναρχὸν ὑπὲρ τὸ δέον σκυθρωπὸν καὶ ἄγριον. Ἰδὼν ὁ αὐτοκράτωρ τὴν εἰκόνα ταύτην διέταξε νὰ μὴ τὴν ἀναρτήσωσιν εἰς τὸ ἀνάκτορον καὶ ἀνέθεσεν εἰς τὸν Καβανέλ τὴν ἐκτέλειαν αὐτῆς, ὅστις κατώρθωσε νὰ δώσῃ εἰς τὸν αὐτοκράτορα ἐκφρασιν ἠπιωτέραν καὶ στάσιν ἀξιοπρεπῆ καὶ συνάδουσαν πρὸς τὸ μεγαλεῖον τῆς τότε νικηφόρου Γαλλίας.

Ὁ Καβανέλ διακρίνεται καὶ ὡς ἐξοχος τοιχογράφος. Τοῦτο μαρτυροῦσι τρία μεγαλοπρεπῆ ἐν Παρι-

Handwritten signature of Alexandre Cabanel.

Ἡ Δεσδεμόνα. (Εἰκὼν Ἀλεξάνδρου Καβανέλ).

αἰς μέγαρα πλουσίων εὐπατριῶν, τὰ ὅποια διεκόσμησε δι' ἀλληγορικῶν παραστάσεων ἐπὶ τῶν τοίχων ἰδίως θαυμάζεται ἡ μεγάλη ἀλληγορικὴ εἰκὼν « Τὸ ὄνειρον τοῦ βίου ».

Ἡ εἰκὼν τοῦ Καβανέλ, ἣν παραθέτωμεν ὁμοῦ μετὰ τῆς προσωπογραφίας του, παριστᾷ τὴν Δεσδεμόναν, τὸν ὥραιον τύπον τοῦ Σαίξπηρου, ὀδυρομένην καὶ κλαίουσαν. Ἡ εἰκὼν αὕτη δικαίως φημίζεται ὡς ἐν τῶν ἀριστουργημάτων του.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Η ταχυδρομική υπηρεσία εν Κίνα. Πολλοί των εν Κίνα διαμενόντων ξένων ούδέ ιδεάν έχουνσι περί της υπέρχεις έγγραφίου ταχυδρομείου, και οι όλιγοί οι λαβόντες γνώσιν αὐτοῦ ἀγνοοῦσι μετὰ πάσης ταχύτητος και ἀσφαλείας ἀποστέλλονται πολλάκις οὐσιώδεις ἐπιστολαὶ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ ἐκτεταμένου Οὐρανίου Κράτους. Τὰ κυβερνητικὰ ἔγγραφα διαβιβάζονται εἰς τὸν πρὸς ἄνδρον δι' ἐδικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐν Πεκίμῳ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἰππεύουσιν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετ' ἀρκούσης ταχύτητος. Τὸ κοινὸν ἀποκλείεται ἀπὸ τῆς χρήσεως τοῦ ταχυδρομείου τοῦτου, ἔχει ὁμοίως ἐδικὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν διάθεσίν του. Ἐν ἐκάστη σινικῇ πόλει ὑπάρχουσι ταχυδρομεία, ὃν ἕκαστον ἐξυπηρετεῖ μίαν ἢ καὶ πλείονας ἐπαρχίας, και διαβιβάζει ἐπιστολάς και ταχυδρομικὰ δέματα ὑπὸ τὴν ἐγγύησίν του, δηλ. ἀποζημιωτοῦ τὸν ἀποτολῆ ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ ἀποστέλλομένου ἀντικειμένου. Ἀναλόγως δὲ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς ἢ τοῦ δέματος εἰσπράττεται τὸ ταχυδρομικὸν τέλος. Οἱ ταχυδρόμοι οὗτοι οὐδέουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον πεζῇ, ἢ μεταχειρίζονται και ὄνους, ὃν πολυάριθμοι εὐρίσκονται εἰς ὅλα τὰ κυριώτερα κέντρα. Οἱ πεζοὶ ταχυδρόμοι διανύουσιν και τοὶ βαρῶ ἐνίοτε φέροντες φορτίον ἔν μίλιον καθ' ὄραν, και ἀφικόμενοι εἰς τὸν σταθμὸν παραδίδουσι τοὺς φακέλους εἰς ἕτερον ταχυδρόμον, ὅστις διανύει τὸν ἐπόμενον σταθμὸν, και οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρι τοῦ τέρματος. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰσι στιβαροὶ και εἰς ἄκρον λιτοί, ἀνήκουσι δὲ πάντες εἰς τὴν τάξιν τῶν χειρωνάκτων. Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη εἰσι ἀναλόγως εὐτελεῖ. Ἐπιστολὴ ἀπὸ Πεκίμου εἰς Χάγκω (150 μίλια γεωγραφικὰ) κοστίζει μόνον 60 λεπτά, εἰς ὃν τὸ μὲν τρίτον πληροῖται ὁ ἀποστολεὺς πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ταχυδρομείου, τὰ δὲ δύο τρίτα ὁ παραλήπτης. Τῶν ταχυδρομείων τούτων ποιοῦνται χρῆσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον οἱ ἔμποροι, οἵτινες και τὰ συναλλάγματα δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου ἀποστέλλουσι. Πολλάκις οἱ ταχυδρόμοι συνοδεύονται και ὑπὸ στρατιωτῶν ἕνεκα τῶν ἐνεδρευόντων ληστῶν, ἐνίοτε δὲ, ὅπου δὲν ὑπάρχει πρόχειρος στρατιωτικὴ δύναμις, μισθοῦνται 5—6 ὄπλοφόροι, οἵτινες συνοδεύουσι τὸν ταχυδρόμον εἰς τὰ μᾶλλον ἐπικίνδυνα μέρη, καθότι ἐν Κίνῃ ἡ ληστεία ἀκμάζει και συμβαίνει οὐχὶ σπανίως νὰ ληστεύωνται και νὰ φονεύωνται ὁδοιπόροι ἢ ἔμποροι, φέροντες πολυτίμη ἀντικείμενα ἢ χρήματα.

Ο μέγας πολιτικός Ταλλεϋρῆνδος ἦτο θανάσιμος ἐχθρὸς τῆς ἐπιστολογραφίας, ὁσάκις δὲ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀπάντησιν, ἔγραφε λακωνικώτερον τηλεγραφήματος. Ἡμέραν τιὰ λαθὼν παρὰ τινος Κυρίας τὴν εἰδῆσαν τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου τῆς, ἀπήντησεν «Εὐγενεστάτη Κυρία. Φεῦ! Ὁ πρόθυμος ὑμῶν θεράπων Ταλλεϋρῆνδος». Μετ' ὀλίγων λαμβάνει παρὰ τῆς αὐτῆς Κυρίας τὴν ἔγγραφον εἰδῆσαν τοῦ δευτέρου γάμου τῆς, και ὀλιγόλογος πολιτικός ἀπήντησεν «Εὐγενεστάτη Κυρία. Εὐγε! Ὁ πρόθυμος ὑμῶν θεράπων Ταλλεϋρῆνδος».

Ο κασσίτερος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ὁ κασσίτερος, ὃν οἱ ἀρχαῖοι Φοινικεὶ ἀνιμίγνουν μετὰ τοῦ χαλκοῦ τῆς Κύπρου πρὸς παραγωγὴν τοῦ βρειγάλκου, εἰσῆγεν κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἡροδότου ἐκ τῶν «Κασσιτερίδων» λεγομένων νήσων τοῦ Ὀκεανοῦ. Ἐπὶ πολὺ αἱ Κασσιτερίδες νῆσοι ἐζητούντο παρὰ τὴν Ἀγγλίαν, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κορνούαλλια, ὅπου ὑπάρχουσι ὠρυχθεῖα κασσιτέρου· ἀλλὰ νεώτερος γεωγράφος ἀπέδειξεν ἐσχάτως ὅτι αἱ νῆσοι αὗται εἰσι αἱ νῆσοι Βάγκαι και Βιλιτῶν αἱ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Σουμάτρας κειμεναί. Εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτου ἦλθεν ὁ λόγιος Ἑλβετὸς γεωγράφος διὰ τῆς μελέτης τῆς Σανσκριτικῆς γλώσσας, ἐν ἣ ἡ λέξις hācitarā σημαίνει «ὀσιληπνός», εἰς ἣς παρήχηται τὸ παρ' Ὀμήρῳ ἠδὲ ἀπαντῶμενον «κασσίτερος». Πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τῆς γνώμης του φέρει και τὸ πλούσιον λεξικὸν τοῦ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, καθ' ὃ ὁ κασσίτερος μετεκομίσθη ὑπὸ τῶν Φοινικῶν πρὸς τὰς δυτικὰς χώρας ἐκ τινος νήσου κειμένης ἐν τῇ Ἰνδικῇ Πελάγει. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι τῶρα ἡ θέσις τῶν ἐπὶ τρεῖς χιλιάδας ἐτῶν ἀγνώστων Κασσιτερίδων νήσων δύναται ἀκριβῶς νὰ ὀρισθῇ.

Ὁ δίσκος μουσικός Ἀντωνίος Ροῦβινσταϊν ἐώρασεν ἐρέτος, τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του και αὐτοχρόνως τὴν πεντηκονταετηρίδα τοῦ μουσικοῦ σταδίου του. Πρὸ 50 ἀκριβῶς ἐτῶν ὁ δεικτικὸς παῖς ἐπαῖξε κατὰ πρῶτον τὸ κλειδοκύμβαλον ἐν Βερολίμῳ ἐν θεατρικῇ συναυλίᾳ. Ἡκμαζε τότε ὁ ἡγεμὼν τῶν κλειδοκυμβαλιστῶν Λίστ, και πολλοὶ ἐξέφρασαν ἐνδοιασμούς, ἂν ὁ μικρὸς παῖς ἦ ἠδύνατέ ποτε νὰ

φθάσῃ εἰς τοιοῦτον ἐντελείας βαθμὸν. Καὶ ὁμοίως ἀνεδείχθη ἐξοχος ἐν τῇ τέχνῃ του και ἐξοχος ὡσαύτως ἐν τῇ διοργανώσει και τῇ διευθύνσει τῆς ἐν Πετροῦπόλει μουσικῆς Ἀκαδημίας, ἣτις εἰς αὐτὸν ὀφείλει τὴν σημερινὴν ἀνάπτυξίν τῆς. Ἐν Πετροῦπόλει εἰδῆθη ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ θεάτρῳ Μαρίας τὸ νεώτατον μελοδράμα τοῦ εὐφυοῦς μουσουργοῦ, τὸ φέρων τίτλον «Ἡ τεθλιμμένη» (Goriuscha).

Καλλιέργεια ἀνθῶν. Ἐν Εὐρώπῃ καλλιεργοῦνται σήμερον 4200 εἶδη ἀνθῶν, ἐξ ὧν μόνον τὰ 420 ἔχουσιν εὐωδίαν. Τὰ περισσότερα εἰσι τὰ λευκὰ εἶδη (1494), ἐξ ὧν 187 εἰσι εὐωδη. Ἐπονται τὰ κίτρινου χρώματος. 951 εἶδη, ἐξ ὧν τὰ 77 εὐωδη. Ἐρχονται κατὰ τρίτον λόγον τὰ ἐρυθρὰ, 823 εἶδη, ἐξ ὧν τὰ 84 εὐωδη, καὶ τέλος τὰ κυανὰ, 594 εἶδη, ἐξ ὧν τὰ 31 εὐωδη. Τὰ ἰώδους χρώματος εἰσι 308 εἶδη, ἐξ ὧν μόνον 13 εὐωδη. Ἐν γίνεσι δὲ ὑπερπερσοῦσι τῶν εὐωδῶν τὰ εἶδη τῶν ἀνθῶν τὰ ὅποια διὰ τῆς τριβῆς ἢ και ἄνευ αὐτῆς ἀποπέμπουσι δυσάρεστον ὀσμήν.

Ὁ πολυτιμότερον βιβλίον τοῦ κόσμου εἰσι ἡ Ἁγία Γραφή ἐν ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, εὐρισκαμένη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Βατικανοῦ ἐν Ῥώμῃ. Ὁ Πάπας Ἰούλιος ἐβρήθη ἐν ἔτει 1512 εἰς μεγάλαν χρηματικὰς στενωχωρίαν· οἱ δὲ ἐν Βενετίᾳ Ἑβραῖοι προὔτελλαν νὰ ἀγοράσωσι τὸ βιβλίον ἀντὶ ὁμοίου βάρους χρυσοῦ. Ἡ βίβλος αὕτη ζυγίζει 325 φούντια, ὥστε μετὰ δυσκολίας δύναται δύο στιβαροὶ ἄνδρες νὰ τὴν σηκώσωσιν. Ὑπελογίσθη ὅτι τὸ βάρος τοῦ χρυσοῦ ἢ ἀνήρ-γητο εἰς 680 χιλιάδας φράγκων. Ὁ Πάπας ἠρνήθη νὰ δώσῃ τὸ βιβλίον τοῦτου. τὸ ὅποισιν εἰσι ἀληθῆς κόσμημα τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ.

Τὸ χειρόγραφον τοῦ Δὸν Ζουάν τοῦ Μοζάρτ. Τὸ πολυτίμητον τοῦτο αὐτόγραφον τοῦ γνωστοῦ μελοδράματος τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ εὐρίσκεται ἐν Παρισίοις κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν διάσημον ἀίδιον Κυρίαν Βιαρδῶ, ἣτις ὑπεσχέθη νὰ τὸ δωρῆσῃ μετὰ θάνατον εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἐν Παρισίοις φιδίου. Τὸ πολυτίμητον τοῦτο αὐτόγραφον ἠγόρασε πρὸ τριάντου ἐτῶν ὁ σύζυγος τῆς αἰδοῦ ἐν Λονδίμῳ σύγκαιται δὲ τοῦτο ἐκ πολλῶν μικρῶν τετραδίων, δεδεμένων διὰ περιγραμῶν περιβλημάτων· τὸ κείμενον εἰσι καθαρώτατον και σπανιώτατα εὐρῆται ἐν αὐτῷ χωρίον τι διερωθωμένων.

Ἡ ταχυτέρα ἀποστολὴ ἐπιστολῶν περὶ τὴν γῆν. Ἰατρὸς ἐν Λονδίμῳ θέλων νὰ μάθῃ τίς ἢ συντομωτέρα ὁδὸς ἀπέστειλε δύο ταχυδρομικὰ δελτάρια, πρὸς φίλον του ἐν Χογκ-Κόγκ, τὸ μὲν διὰ Βρετανσίου και Σιγκαπώρης, τὸ δὲ διὰ Νέας Ὑόρκης. Ἀγίτου Φραγκίσκου τῆς Καλλιφορνίας και Ὑκοχάμας, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ δελτάρια εἰς Λονδὸν ἅμα τῇ ἀφίξει των, δι' ἀντιθέτων ὁμοῦ ὁδῶν. Παραδόξως πῶς ὁ ἰατρὸς ἔλαβε τὰ δύο δελτάρια τὴν αὐτὴν ἡμέραν, και τοῦτο 73 ἀκριβῶς ἡμέρας μετὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν. Τὰ δελτάρια διήνησαν δρό-

Ὁ πρῶτος ἔρωσ τοῦ Κρίσπη. Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας Φραγκίσκος Κρίσπησ διέτρεψεν ὡς δεσποτικῆς νεανίας ἐν Πανόρμῳ τῆς Σικελίας, ἐθα ἰσπούδαζεν. Ἡ οἰκ.διδασκαλία του εἰχε τέσσαρας θυγατέρας, ἐν αἷς και τὴν δεκαπενταετιδὰ Ῥοζίνα, ἣς φλογερὸς ἠγάσθη ὁ νεὸς μαθητῆς. Ἄλλ' αἱ δύο οἰκογενεῖαι δὲν ἠθέλησαν νὰ δώσωσι τὴν συγκατάθεσίν των εἰς τὸν γάμον τῶν δύο τῶσον νεαρῶν ἐρωμένων, και ὁ Κρίσπησ τῇ διαταγῇ τοῦ πατρὸς του ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν εἰς Ῥιθέραν, κωμόπολιν μακρὰν τοῦ Πανόρμου κειμένην. Ἄλλ' ὁ Κρίσπησ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφῆρῃ τὸν χωρισμὸν, ὁ νοῦς του εὐρίσκετο πάντοτε παρὰ τῇ ἐρωμένη του, και ἐπειδὴ και ἡ ὑγίεια του ἤρξατο προσβαλλομένη ὑπὸ τῆς ἐξέψωσης και τῶν συγκινήσεων, ἀπεφάσισεν ὁ ἀνήσυχος πατὴρ νὰ στείλῃ τὸν υἱὸν του εἰς ἐξοχικὴν ἑστυλίαν του εὐρισκαμένην ἐν θέσει ὀρεινῇ και ὑγιεινῇ. Τοῦτο ἐγένετο ἐν ἔτει 1837. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτου φοβερὰ ἐνεσκηψῆν ἡ χολέρα εἰς Πάνορμον, ὅπου ἀπέθνησκον 500 ἄνθρωποι καθ' ἐκάστην και ὅπου ἡ ἀπελιπσία τῶν κατοίκων εἰχε κορυφωθῇ. Ὁ Κρίσπησ ἔμαθεν ἐν τῇ ἐξοχικῇ ἀπομονώσει του τὰ ἐν Πανόρμῳ συμβαίνοντα, ἐσυλλογίσθη τὸν κίνδυνον, ὃν διέτρεχεν ἡ ἀγαπητὴ τῆς καρδίας του, και λάθρα ἐπιβὰς ἵππου ἀνεχώρησεν και μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ἀφίχθη εἰς Πάνορμον και κατ' εὐθείαν μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ῥοζίνας. Ἐκεῖ εὐρεν τὴν ἐρωμένην του ἐν βαθυτάτῃ θλίψει, διότι ἡ μήτηρ τῆς και δύο ἐκ τῶν ἀδελφῶν εἰχον πέσει θύματα τῆς βροτολοιγῆς νόσου. Δύο ὄλους μῆνας ἔμεινεν ἐν Πανόρμῳ, ὡς ἀγγίλος παρηγορίας, παρὰ τῇ Ῥοζίνῃ, ἐν φῶ οἱ συγγενεῖς του ἠγόρουν τι ἐγένετο. Τέλος ἔμαθεν ὁ πατὴρ του τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του και μετέβη εἰς Πάνορμον, ἐθα συγκινηθεῖς ἐκ τῶν παρακλήσεων και τῶν δακρύων τοῦ υἱοῦ του ἔδωκε τὴν συγκατάθεσίν του εἰς τὸν γάμον, και ἡ ὄραια Ῥοζίνα ἐγένετο σύζυγος τοῦ τρισευδαίμου Φραγκίσκου. Ἄλλ' ἡ εὐδαιμονία αὕτη δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, διότι μετὰ δύο ἔτη ἀπέθανεν ἡ Ῥοζίνα. Μετὰ παρελευσιν τοῦ πεινθίμου ἔτους, ὁ Κρίσπησ ἐζήτησεν εἰς γάμον τὴν ἀδελφὴν τῆς συζύγου του· ἀλλ' ὁ κιδεμὼν τῆς κόρης δὲν ὅρεκε τὴν συγκατάθεσίν του και ἡ κόρη ἐγένετο μοναχῇ. Σήμερον ζῇ ἀκόμη ὡς ἡγουμένη μονῆς ἐν Πανόρμῳ. Πέρισι μετέβη εἰς Ῥώμην ἐπὶ ταῖς ἐο, ταῖς τοῦ Πάπα και εἶδε τὸν ἀγαπητὸν τῆς οἰκογενεῖς τῆς ἄνδρα, ὅστις σήμερον διέπει τὰς τύχας τῆς Ἰταλίας.

Διδακτορικὸν δίπλωμα. Τὸ πρῶτον διδακτορικὸν δίπλωμα εἰς γυναῖκα ἰατρὸν ἀνεμύνη ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὸ παρελθόντα Μάιον. Ὁ Γραμβῆλ, πρῶτανις τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου ἀνεκέρυξ διδάκτορα τῆς Ἰατρικῆς τὴν Κυρίαν Σάρληθ, ἣτις ἐπευφημήθη ἐνθουσιαστικῶς ὑπὸ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Πανεπιστημίου συρρευσάντων ἀκροατῶν, ἐν οἷς προεξῆρχον αἱ Κυρίαί. Ἡ Κυρία Σάρληθ ἔδωκε τὰς ἐξετάσεις ἐν τῇ ἰατρικῇ σχολῇ ἐν ἔτει 1882, και ἔλαβε τὴν ἀδίκαιον τοῦ ἐξασκεῖν τὴν ἐπιστήμην ταύτην· μετέβη δὲ εὐθὺς εἰς Μαδρὰς τῶν Ἰνδιῶν, ἐθα διέμεινεν ὡς ἰατρὸς μέχρι τοῦ 1887, ὅτε προσβλήθεισος τῆς ὑγείας τῆς ἐπέστρεψεν εἰς Ἀγγλίαν,

ἐθα σήμερον ἀνήκει εἰς τὸ ἰατρικὸν συμβούλιον τοῦ νέου νοσοκομείου γυναικῶν ἐν Μαριλιβόνη.

Εὐρεσις χειρογράφων. Ἐν τῇ δημοτικῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Βονωνίας ἀνεκάλυθη πρὸ μικροῦ τετραδίων χειρογράφων τοῦ διασημοῦ Ἰταλοῦ φυσιοδίφου Γαλιλαίου, πραγματευόμενον περὶ ἠλεκτρισμοῦ. Αἱ μελέται αὗται τοῦ μεγάλου ἐπιστήμονος τῆς Βονωνίας ἦσαν ὅλως ἀγνώσται. Ὁ Λουδοβίκος Γαλιλαῖος ἐγεννήθη ἐν Βονωνίᾳ τῷ 1737, ἰσπούδασε κατ' ἀρχὰς θεολογίαν, εἶτα ὁμοίως ἠσχολήθη μετὰ τὴν ἀνατομίαν και φυσιολογίαν και διωρίσθη τῷ 1762 καθηγητῆς τῆς ἀνατομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς πατρίδος του. Κατὰ τυχαίαν ὁλοῦ συμπτῶσιν ἀνεκάλυψε τῇ 6 Νοεμβρίου 1789 τὸν κατ' αὐτὸν ὀνομασθέντα Γαλιβανισμόν, δι' οὗ ἡ φῆμη του ἐγένετο εὐρωπαϊκῇ. Ἀρνήθεισ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν νὰ δώσῃ τὸν νέον ὄρκον ἀπέλυε τῆς ὑπηρεσίας και ἀπεσύρθη εἰς ἐξοχικὴν ἑστυλίαν, ἐθα καὶ ἀπέβιωσε τῷ 1798. Τὰ Ἀπαντα αὐτοῦ ἐξεδότησαν ἐν Βονωνίᾳ τῷ 1841.

Τὸ πολυτιμότερον βιβλίον τοῦ κόσμου εἰσι ἡ Ἁγία Γραφή ἐν ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, εὐρισκαμένη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Βατικανοῦ ἐν Ῥώμῃ. Ὁ Πάπας Ἰούλιος ἐβρήθη ἐν ἔτει 1512 εἰς μεγάλαν χρηματικὰς στενωχωρίαν· οἱ δὲ ἐν Βενετίᾳ Ἑβραῖοι προὔτελλαν νὰ ἀγοράσωσι τὸ βιβλίον ἀντὶ ὁμοίου βάρους χρυσοῦ. Ἡ βίβλος αὕτη ζυγίζει 325 φούντια, ὥστε μετὰ δυσκολίας δύναται δύο στιβαροὶ ἄνδρες νὰ τὴν σηκώσωσιν. Ὑπελογίσθη ὅτι τὸ βάρος τοῦ χρυσοῦ ἢ ἀνήρ-γητο εἰς 680 χιλιάδας φράγκων. Ὁ Πάπας ἠρνήθη νὰ δώσῃ τὸ βιβλίον τοῦτου. τὸ ὅποισιν εἰσι ἀληθῆς κόσμημα τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ.

Τὸ χειρόγραφον τοῦ Δὸν Ζουάν τοῦ Μοζάρτ. Τὸ πολυτίμητον τοῦτο αὐτόγραφον τοῦ γνωστοῦ μελοδράματος τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ εὐρίσκεται ἐν Παρισίοις κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν διάσημον ἀίδιον Κυρίαν Βιαρδῶ, ἣτις ὑπεσχέθη νὰ τὸ δωρῆσῃ μετὰ θάνατον εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἐν Παρισίοις φιδίου. Τὸ πολυτίμητον τοῦτο αὐτόγραφον ἠγόρασε πρὸ τριάντου ἐτῶν ὁ σύζυγος τῆς αἰδοῦ ἐν Λονδίμῳ σύγκαιται δὲ τοῦτο ἐκ πολλῶν μικρῶν τετραδίων, δεδεμένων διὰ περιγραμῶν περιβλημάτων· τὸ κείμενον εἰσι καθαρώτατον και σπανιώτατα εὐρῆται ἐν αὐτῷ χωρίον τι διερωθωμένων.

Ἡ ταχυτέρα ἀποστολὴ ἐπιστολῶν περὶ τὴν γῆν. Ἰατρὸς ἐν Λονδίμῳ θέλων νὰ μάθῃ τίς ἢ συντομωτέρα ὁδὸς ἀπέστειλε δύο ταχυδρομικὰ δελτάρια, πρὸς φίλον του ἐν Χογκ-Κόγκ, τὸ μὲν διὰ Βρετανσίου και Σιγκαπώρης, τὸ δὲ διὰ Νέας Ὑόρκης. Ἀγίτου Φραγκίσκου τῆς Καλλιφορνίας και Ὑκοχάμας, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ δελτάρια εἰς Λονδὸν ἅμα τῇ ἀφίξει των, δι' ἀντιθέτων ὁμοῦ ὁδῶν. Παραδόξως πῶς ὁ ἰατρὸς ἔλαβε τὰ δύο δελτάρια τὴν αὐτὴν ἡμέραν, και τοῦτο 73 ἀκριβῶς ἡμέρας μετὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν. Τὰ δελτάρια διήνησαν δρό-

μον 28 χιλιάδων ἀγγλικῶν μιλίων, και τὸ ταχυδρομικὸν τέλος τοῦ μὲν ἦτο 1 1/2 ἀγγλ. πέννα, τοῦ δὲ 2 πέννα.

Ἀτμοκίνητον ἔλκυθρον. Ἡ νεωτάτη αὕτη ἐφεύρεσις ὀφείλεται εἰς Σουηδὸν μηχανικὸν και δικαίως θεωρεῖται θρίαμβος τῆς μηχανικῆς τέχνης. Τὸ ἔλκυθρον, τοῦ ὁποῖου ἡ ὅλη δαπάνη ἀνερχεται εἰς δισχιλίας σουηδικὰς κορώνας, κινεῖται ἐλευθέρως ἐπὶ τοῦ πεπηγμένου ἰδάφους και χρησιμεῖται εἰς μεταφορὰν ἀνθρώπων και ἐμπορευμάτων. Ὁ ἐφευρτῆς διανοεῖται νὰ ἐκτελέσῃ διὰ τοῦ ἔλκυθρου τοῦτου τακτικὰ δρομολόγια ἐπὶ ὀριζήνῃ τιμῇ.

ΓΝΩΜΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Τὸ ἔτη μας, τὰ χροῖα μας και οἱ ἐχθροὶ μας εἰσι πάντοτε περισσότερα παρ' ὅτι νομίζομεν. ΚΑΡΘΟΛΟΣ ΝΟΔΙΕ.

Ὅτι μεγάλοι κίνδυνοι φονεύουσι τοὺς μικροὺς φόβους. ΔΕΠΠΕ.

Ἡ θεωρία εἰσι ὡς ὁ ποτικὸς διέτρεχται διὰ μιᾶς ὀπῆς, διέτρεχται δὲ ἑτέρας τέλους ὁμοῦ εὐρίσκει ὀπῃν πολὺ στενήν, δι' ἣς δὲν δύναται νὰ διέλθῃ. ΦΟΝΤΕΝΕΛΛΗΣ.

Ἡ φαντασία μας ὁμοιάζει τοὺς ἐπηρέτας μας, οἵτινες ὁσάκις τοὺς ἐπιδεικνύομεν τεθραυσμένον σκεῦος μᾶς ἀπαντῶσιν διὰ νὰ μᾶς ἴσωχάσωσι. «Πρὸ πολλοῦ ἐθραυσθή.» Τοῦτο εἰσι γελιοῖον και ὁμοῦ μᾶς παρηγορεῖ.

ΓΙΡΑΡΔΕΝ.

Ἡ ρομαματικὴ εἰσι ἡ τέχνη, δι' ἣς ἐφεύρει τις τὰς δυσκολίας τῆς γλώσσης· ἀλλὰ δὲν πρόκει ὁ μολὸς νὰ ἦναι βρούτερος τοῦ φορτίου. ΡΙΒΑΡΟΛΑΣ.

Τὸ γελιοῖον εἰσι ὡς δανειστῆς· τὸν ἀπαντᾶ τις ἀπανταχοῦ, και ὁσάκις μένει τις ἐν τῇ οἰκίᾳ διὰ νὰ μὴ τὸν ἀπαντήσῃ, οἱ φίλοι μας τῷ δίδουσι τὴν διεύθυνσίν μας. ΝΟΡΙΑΚ.

Τὸ σπουδαιότερον μέρος τοῦ ποιήματος τοῦ ἀνθρώπινου βίου εἰσι ὁ ἐπίλογος. ΗΕΡΡΩ.

Τὸ σφάλμα ὅλων τῶν κυβερνητῶν εἰσι νὰ θέλωσι νὰ παίξωσι νέας μελαδίας ἐπὶ παλαιᾶς βαρβίτου. ΚΛΑΡΕΤΗ.

Τί εἰσι εὐαισθητότερον και αὐτοῦ τοῦ ἐνλεστεροῦ βαρομέτρου; Τὰ χροῖματα. Β.

Πᾶσα εὐτυχία εἰσι παγίς ἦν στήνει ἡμῖν ἡ τύχη. Γ.

ΩΡΑΙΑ ΣΧΟΛΗΣ

Αἴνιγμα 652. Αἶδνμ' εἰμὲθ' ἀδελφοὶ Καὶ ὅμοιοι καθ' ὅλα, Χρήσιμοι δὲ ἀμφότεροι. Εἰς γέροντας και νέους. Εἴμεθα ὁμοῦ κ' ὀχληροὶ Εἰς ἐραστὰς ἰδίως Καὶ εἰς τοὺς θέλοντας συχνὰ Νὰ φέρομεθ' ἐρασιμῶς. Ἐντέχνως περιβιβληταὶ Τὸ εὐθραστόν μας σῶμα. Μᾶς εὐρεῖς φίλε; Ἀπορεῖς; Καὶ σκέπτεσαι ἀλόγια;

Αἴνιγμα 653. Εἴμ' ἐλαφρὸς και ἄστατος, και κατοικῶ τὸ ἔθνη, Οὐδέποτε δὲ ὀ ἄρη φοβόμην μὴ μ' ἐκλείψῃ, Εἴμαι δὲ ἀνεξάρτητος, Καὶ ὁμοῦ ὑπακούω τοῦ ἰσχυροῦ τὰς προσταγὰς, κ' οὐδέποτε προσροῦω. Εἰς τὸν ἔξουσιάζοντα. Νῦν μὲ κρατεῖ ὁ εἰς, Τῶρα ὁ ἄλλος, κ' ἐπειτα ὁ τρίτος ἢ και οἱ τρεῖς. Καὶ οὕτω πῶς στρεφόμενος διέτρεχται τὸν βίον, Τὴν ἔξουσίαν συνεχῶς ἀλλάσων τὸν κροῖον.

Αἴνιγμα 654. Νὰ εὐρηθῆς τὸ πρῶτόν μου νὰ εὐρῆς εἰς τὸν βίον Πολὺ θ' ἀνακουφίξωσι ἔχων αὐτὸ πλῆσιον Τὸ δεύτερον μου ρογηγορεῖ, φρονεῖ σε και σὲ σκέπει, Πλὴν και πολλάκις ἀτακτοῦν τὰ πάντα ἀνατρέπει. Τὸ ὅλον μου ἀπατεῶν ἢ Κυναιδῶν εἰσι, Καὶ ἡ πατρίς του, εὐρεῖ του, αἱ ἐνδοξοὶ Ἀθηναί.

ΛΥΣΕΙΣ τῶν ἐν ἄρ. 180 Αἰνιγμάτων.

Αἰνιγματος 649. Αἰνιγματος 650. Τὰ παιγνίσματα. Ὁ αὐλός.

Αἰνιγματος 651.

Τὸ δνειρον.

ΕΣΠΕΡΟΣ

Σύγγραμμα περιοδικόν ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνὸς μετὰ εἰκόνων ἐν Ἀθήναις.

Τιμὴ ἐτησίᾳ προπληρωτέα } Ἐν Ἑλλάδι . . . . . δρ. 40
! Ἐν τῷ ἔξωτερικῷ . . . . . φρ. 40 (χρ.)

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ

- α'. Ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ « Ἐσπέρου » ὁδὸς Ὀμήρου ἀρ. 8.
- β'. Ἐν τοῖς Καταστήμασιν Ἀνέστη Κωνσταντινίδου ὁδ. Ἐρμού
- γ'. Ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ Καρόλου Βιλμπεργὸς ὁδὸς Ἐρμού.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Τιμὴ καταχωρίσεως ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ, εἰς 4 στήλας διηρημένη, 50 λεπτά τὸν στίχον.
Διευθυνσις ΕΣΠΕΡΟΥ ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Ὀμήρου ἀριθ. 8.

Ἐν ταῖς διαφόροις πόλεσιν, ἐν αἷς ὑπάρχουσιν εἰδικοί ἀντιπρόσωποι τοῦ « Ἐσπέρου » αἱ ἐγγραφαὶ γίνονται παρ' αὐτοῖς, ἐν αἷς δὲ πόλεσι δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, ἀποστέλλεται τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Διεύθυνσιν ἢ διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, ἢ διὰ συναλλαγμάτων ὀψεως ἢ καὶ γαλλικῶν, ἀγγλικῶν, ῥωσικῶν καὶ αὐστριακῶν χαρτονομισμάτων.

ΑΓΝΗΣ ΣΜΙΘ

ΒΛΕΜΜΑΤΑ
ΕΠΙ ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Τρικυμία ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὠκεανῷ - Ποῦται ἐντυπώσεις ἐν Ἀθήναις - Ἐν Ἀθήναις - Τὸ Σοφίον καὶ ὁ Ὑμητός - Ὁ Μαραθὼν καὶ ἡ Αἴγινα - Ὁ ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου καὶ ἡ Ἀκροκόρινθος - Αἱ Μυκῆραι καὶ ἡ Ἀργολικὴ πεδιάς - Ἐν Σπάρτῃ - Παρὰ τὸν Ταύγετον - Ἐπὶ τῆς Ἰθώμης - Τὸ Πάσα ἐν μονῇ - Ἀπὸ τῆς μονῆς εἰς Κρέκι - Ἐν Ὀλυμπίᾳ - Ἀπ' Ὀλυμπίας εἰς Μέγα Σπήλαιον - Ἐκδρομὴ εἰς τὴν Στύγα - Ἑλληνικὴ φιλοξενία - Ἀνσέρειαι - Θέελλα ἐπὶ τοῦ Παρνασσῶ. Ἀπὸ τοῦ Παρνασσῶ εἰς Κόρυμφον - Ἡ γλῶσσα καὶ χαρακτὴρ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων - Τρόπος τοῦ περιοδεῖν ἐν Συρίᾳ καὶ Ἑλλάδι.

Τὸ παρὸν βιβλίον, ἐκ 18 τυπογραφικῶν φύλλων εἰς σχῆμα μεγάλου 8ου συγκείμενον, καὶ περιέχον πολλὰς καλλιτεχνικὰς εἰκόνας καὶ χάστιν τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθέντα, ἐκδίδεται κομψῶς καὶ πολυτελῶς δεδεμένον.

Μετὰφρασις **I. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΥ**

Τιμὴ Φράγκων 7.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΔΙΝΟΥ

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ΚΑΙ

ΤΑ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ

Θεολογία τοῦ Σωκράτους. Τὸ περὶ προνοίας δόγμα.

Πραγματεία γαλλιστὶ συγγραφείσα

ΥΠΟ

Γοτσταύου Δ' Εἰχθαλ

Ἐξελληνισθεῖσα δὲ μετὰ προσθήκης ἐν παραρτήματι τῶν Ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ξενοφώντος

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΒΑΛΕΤΤΑ

Τιμὴ Μάρκ. 6.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ 1884
W. DRUGULIN

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ

ΕΚΑΒΗ

μετὰ ψυχαγωγίας ἐξ ἰδιογράφου

ΛΑΜΠΡΟΥ ΤΟΥ ΦΩΤΙΑΔΟΥ

καὶ νεωτέρων ἐξηγητικῶν σχολίων καὶ σημειώσεων

ΥΠΟ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. ΔΟΣΙΟΥ Δ. Φ.

(Μετὰ εἰκόνας τοῦ Λάμπρου Φωτιάδου).

ΕΝ ΓΑΛΑΖΙΩ
1884

ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΙ ΟΜΟΛ. ΤΟΥ ΟΛΛΑΝΔΙΚΟΥ ΛΕΥΚΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ἐπιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν καὶ ἐν γένει τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν Λαχειοφόρων ὁμολογιῶν τοῦ Ὀλλανδικοῦ Λευκοῦ Σταυροῦ ἐκδοθέντων δυνάμει Βασιλικῶν Διαταγῶν τῆς 3 Ἰουνίου 1886 8 Ἰαννουαρίου 1881 καὶ 10 Ἰουνίου 1887. Αἱ ὁμολογίαι αὗται θὰ μετὰσχουν 134 κληρώσεων, αἵτινες γενήσονται τοῖς τοῦ ἐτους ἤτοι τὴν

1^{ην} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, 1^{ην} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ, 1^{ην} ΑΠΡΙΛΙΟΥ κτλ. κτλ.

Ἐνώπιον δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐνὸς Συμβολαιογράφου καὶ τοῦ Δημοσίου. Δύναται τις νὰ κερδίσῃ.

ΤΗΝ 1^{ην} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΕΝ ΜΕΓΑ ΚΕΡΔΟΣ ΕΚ

ΦΡΑΓΚΩΝ

400,000

ΧΡΥΣΩΝ

1 Βραβεῖον ἐκ 200.000 φράγκων
4 Βραβεῖα ἐκ 100.000 φράγκων
3 Βραβεῖα ἐκ 60.000 φράγκων

14 Βραβεῖα ἐκ 50.000 φράγκων
21 Βραβεῖα ἐκ 30.000 φράγκων
83 Βραβεῖα ἐκ 20.000 φράγκων

Τὸ ὅλον 350.000 Κέρδη διὰ 350.000 Ὅμολογίας.

Τὸ ἐλάχιστον κέρδος, μεθ' οὗ ἐκάστη ὁμολογία μέλει ἀφεντικῶς νὰ κληρωθῇ, εἶναι φράγκα 30 σήμερον, καὶ μέλλει νὰ ἀνέλθῃ ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ ἐτος εἰς ἐτος εἰς 50 φράγκα, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει διὰ πᾶσα ἀπόλεια τοῦ κεφαλαίου εἶναι ὅλος ἀδύνατος.

Πωλοῦμεν πᾶσαν πρὸ τούτου ὁμολογίαν, φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν ἀντὶ 28 φράγκων συμπεριλαμβανομένης πᾶσης διαπάνης,

ΔΕΚΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΣΤΟΙΧΙΣΟΥΝ 270 ΦΡΑΓΚΑ ΜΟΝΟΝ

Ἄδιαφιλονείκητος Ἀσφάλεια.

Ἀποθεματικὸν κεφάλαιον ἐκ 2.450.000 φιορινίων ἤτοι περίπου 6.000.000 φράγκων εἰς χρεώγραφα τῆς πᾶσης ἀσφαλείας ἀποδίδοντα τόκον ἐτήσιον 4% κατετέθησαν παρὰ τῇ Ὀλλανδικῇ Τραπεζῇ Banque Néerlandaise ἀποκλειστικῶς ὡς ἀσφάλεια καὶ ἐγγυήσις ὅλων τῶν ὁμολογιῶν.

Αἱ κληρώσεις ἔτι οὐδένα λόγον δύναται ν' ἀναβληθῶσιν. Ἐπειδὴ ἡ ἐπιτήμησις τῶν μεταχῶν τούτων εἶναι σχεδὸν βεβαία καὶ ἀφεντικῶς δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ διατηρήσωμεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὰς προνοποδοχθεῖσας τιμὰς καὶ τοὺς ὄρους. Παρακαλοῦμεν ἄρα τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας ὅπως ἐδარიσηθῶσι νὰ διαβιβάσωσι τὰς διαταγὰς αὐτῶν ὡς τάχιον.

Αἱ αἰτήσεις ὁμολογιῶν ὀφείλουσι νὰ συνοδεύονται διὰ τοῦ ποσοῦ εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια, ταχυδρομικὰ ἐντάλματα, ἐπιταγὴν, ἢ ταχυδρομικὰ γραμματόσημα πᾶσης χώρας. Δεχόμεθα γραμματόσημα Ἑλληνικὰ ἀντὶ δραχ. 1.30 τὸ φράγκον. Ρουμανικὰ Λεὶ 1.05 τὸ φράγκον. Βουλγαρικὰ καὶ Σερβικὰ φρ. 1.10 δὲ ἐν φράγκων.

ΑΠΕΥΘΥΝΤΕΟΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ: « MONITEUR AUTRICHIEN » à VIENNE (AUTRICHE).